

Jaarverslag

2023

Stichting Aandacht+
SWV VO24202
Kometenlaan 1
8303 CN Emmeloord

Inhoud

Bestuursverslag

1	Voorwoord.....	3
2	Algemeen	5
3	Visie en besturing	8
4	Besturing.....	9
5	Risicomanagement	12
6	Bedrijfsvoering.....	14
7	Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken	18
8	Duurzaamheid	22
9	Toekomstige ontwikkelingen	22
10	Continuïteitsparagraaf.....	24
11	Verslag toezichthoudend orgaan.....	29

Bijlagen

Jaarrekening 2023

Bestuursverslag

1 Voorwoord

Aandacht+ is het samenwerkingsverband in de regio Noordoostpolder, Urk en Lemmer. De scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in deze regio zijn aangesloten bij Aandacht+. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de inrichting en instandhouding van een dekkend netwerk zodat leerlingen hun schoolloopbaan kunnen afronden met een diploma of met een plek op de arbeidsmarkt. Dit is het jaarverslag over kalenderjaar 2023 van stichting Aandacht+ (samenwerkingsverband VO2402), waarin het bestuur verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de financiële gevolgen van dat gevoerde beleid.

In april 2022 is voor een periode van vier jaar het huidige ondersteuningsplan opgesteld. Dit plan vervangt het ondersteuningsplan 2018-2022 en is met ingang van augustus 2022 de basis voor het beleid en de activiteiten. Dit plan is al wel voor het grootste deel herschreven voor de jaren 2025-2029 alleen is dat nog niet helemaal afgerond volgens de nieuwste richtlijnen en aangeboden aan inspectie. Eerst gaat deze nog conform het bestuursbesluit aangeboden worden binnen diverse gremia (zorgplatform, ondersteuningsplanraad, schoolleidersoverleg en gemeenten, algemeen bestuur). Het streven is om eind schooljaar 2024 het ondersteuningsplan goed gekeurd te hebben.

Vastgesteld en goedgekeurd zijn in 2022 het ondersteuningsplan (De nieuwe versie is al in bestuursvergadering geweest ter info, maar nog niet formeel goedgekeurd, zie bovenstaand), de jaarrekening 2022 en de begroting 2024-2027. In de meerjarenbegroting na 2022 zijn de negatieve gevolgen zichtbaar van onder andere de afbouw van de verevening, het bovengemiddelde aantal leerlingen dat op de ondersteuning van het VSO is aangewezen en de groei van het praktijkonderwijs en het LWOO.

Tijdens het laatste periodieke bezoek van de inspectie heeft de inspectie in juni 2019 de resultaten van Aandacht+ met 'goed' gewaardeerd. Het aantal thuiszitters is laag omdat daar in het verleden flink in is geïnvesteerd, de lijnen naar ondersteuning kort zijn. Het uitgangspunt is de leerling en vanuit de leerling wordt de ondersteuning georganiseerd. In juni 2022 heeft de inspectie Aandacht+ opnieuw bezocht tijdens de tweejaarlijkse bestuursgesprekken. Behoudens de financiële situatie, ziet de inspectie vooralsnog geen problemen ten aanzien van de kwaliteit.

De mogelijkheden om ondersteuning aan te bieden, zullen gaan afnemen als gevolg van de beperkingen van de middelen en dat zal leiden tot een verschraling van de ondersteuning. Dit brengt het risico van een toename van het aantal thuiszitters en resulteert in minder mogelijkheden voor kwetsbare leerlingen. De inspectie zal eind mei en begin juni 2024 Aandacht+ weer bezoeken in het kader van de vierjaarlijkse onderzoeken.

Meerdere acties naar de politiek (Vaste Kamercommissie Onderwijs), het directoraat kansengelijkheid, de VO-raad en het steunpunt Passend Onderwijs in 2021 en 2022 hebben geen resultaat opgeleverd met betrekking tot aanpassing van de bekostiging. Tevens is er op 25 maart 2024 nogmaals een brief gestuurd, zie bijlage 1.

Tevens is er in het voorjaar van 2023 een onafhankelijk onderzoek naar onze financiële situatie en of ergens nog mogelijkheden zijn dit te beperken. Het onderzoek heeft weer een bevestiging gegeven van onze (zorgelijke) financiële situatie en dat ondanks dat, alle dingen die we doen en uitzetten van prima kwaliteit zijn. Er is, n.a.v. het onderzoek op een 20-tal onderdelen advies gegeven en daar is het algemeen bestuur in werkgroepen mee aan de slag gegaan door de adviezen in een plan van aanpak te gieten. Dat is in tijd en proces uitgezet en iedere bestuursvergadering worden de resultaten van de uitgewerkte subonderdelen besproken om er eventueel afspraken over te maken of besluiten over te nemen. Het bestuur wil door het uit te zetten van deze acties binnen een plan van aanpak toch, al zijn de effecten klein, meer grip op de negatieve financiële situatie te krijgen. Het onderzoek is toegevoegd als bijlage 2.

Vanaf 1 december 2022 heeft Aandacht+ een nieuwe directeur. Dit heeft tot gevolg dat met name 2023 in het teken heeft gestaan van inwerken; alles in structuur zetten, nieuw beleid door te voeren, kennis te maken met het enorme netwerk en werkveld. Het enthousiaste team van Aandacht+, heeft in 2023 opnieuw een goede

bijdrage geleverd aan de kwaliteit van de ondersteuning in het voortgezet onderwijs in de Noordoostpolder, Urk en De Fryske Marren (Lemmer).

Dit verslag bestaat uit zowel het bestuursverslag als het financieel verslag (jaarrekening). De indeling is afgestemd op de richtlijnen jaarverslaggeving onderwijs en de wettelijke verplichtingen t.a.v. het jaarverslag

Audrey Eijsberg, directeur stichting Aandacht+

Algemeen

2.1 Wat is bereikt in 2023?

Het jaar 2023 stond voor een deel in het teken van het worden (en zijn) van een goed team met elkaar en het inwerken van de nieuwe directeur. Daarnaast is Aandacht+ beter op de kaart gekomen door een nieuw logo, huisstijl en het werken met Sharepoints. De werkzaamheden vanuit Aandacht+ zijn grotendeels gecontinueerd en hier en daar ook veranderd door, deels, nieuw ingevoerd beleid. De wettelijke taken; de onderzoeken met betrekking tot instroom, plaatsing en verwijzing blijven worden uitgevoerd en daarnaast zijn er ook nieuwe taken bijgekomen. Er zijn bijvoorbeeld deskundigheidsdagen gestart vanaf schooljaar 2023-2024 georganiseerd door Aandacht+, orthopedagogen gaan structureel maandelijks de scholen voor consultatie met zorgco's, er vindt meer intervisie tussen orthopedagogen/gedragwetenschappers/psychologen van de regio plaats en er worden meer studiedagen intern bij Aandacht+ gedaan. Er wordt een verbindingsslag gemaakt tussen de scholen binnen diverse geledingen, zoals bestuur, schoolleiders en zorgcoördinatoren. Tevens vindt er een slag tussen de gemeenten plaats. Er wordt steeds meer preventief gewerkt en Aandacht+ is (nog) meer gericht op samenwerking tussen en met de scholen, gemeenten en externen.

2.2 Instroom LWOO-leerlingen vanuit het basisonderwijs en praktijkonderwijs

Het aantal leerlingen dat ingestroomd is in klas 1 LWOO liet in 2021 een stijging zien van meer dan 25% ten opzichte van de jaren daarvoor. De vraag in 2022 was of dit een eenmalige of structurele stijging zou gaan worden. Dit leek eerst wel het geval. Voor 2023 geldt dat het aantal weer (relatief fors) gedaald is. heeft de stijging in 2021 nog effect in de komende jaren, wanneer de leerlingen in klas 3 en 4 zitten.

Voor praktijkonderwijs blijven de leerlingenaantallen de afgelopen jaren redelijk constant. Voor LWOO zitten we onder het landelijk gemiddelde, voor PrO iets daarboven. Kenmerkend is ook dat we relatief veel leerlingen uit grensgebieden in Emmeloord krijgen. Het praktijkonderwijs staat goed aangeschreven en zorgt ook zo voor een aanzuigende werking.

Trend voor de toekomst; veel extra leerlingen mogelijk LWOO of PrO indicatie voor nieuwkomers. Het merendeel wat nu binnenkomt is of ongeschoold of minimaal onderwijs gehad, wat de kans op LWOO of PrO onderwijs vergroot, met een bijbehorende indicatie.

Aandacht+	LWOO	PRO	overig VO	totaal VO	%LWOO	%PrO	som
2012	355	106	4.065	4.526	7,84	2,34	10,19
2013	371	114	4.115	4.600	8,07	2,48	10,54
2014	389	116	4.114	4.619	8,42	2,51	10,93
2015	374	128	4.224	4.727	7,91	2,71	10,62
2016	368	147	4.256	4.771	7,71	3,08	10,79
2017	345	154	4.230	4.729	7,30	3,26	10,55
2018	338	159	4.177	4.674	7,23	3,40	10,63
2019	331	159	4.146	4.636	7,14	3,43	10,57
2020	339	148	3.928	4.415	7,68	3,35	11,03
2021	382	150	3.817	4.349	8,78	3,45	12,23
2022	389	155	3.814	4.358	8,93	3,56	12,48
2023	311	157	3.927	4.358	7,14	3,60	10,74
			landelijke gemiddelde		10,71	2,84	13,55

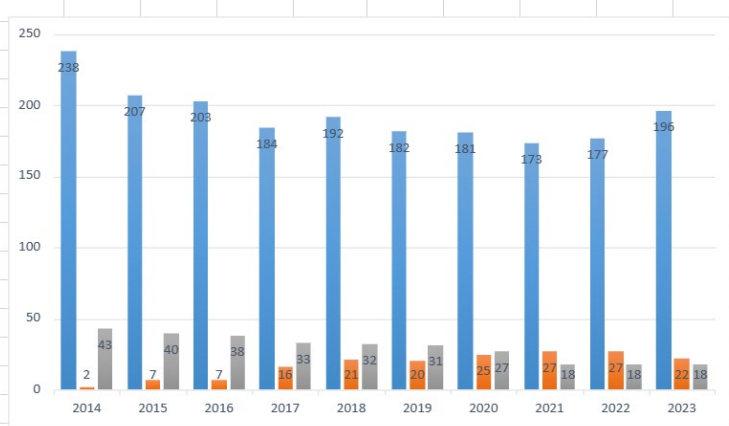
Aantallen LWOO en PrO indicaties van de afgelopen jaren – absoluut en relatief

2.3 Afname VSO-leerlingen (teldatum 1 oktober)

In de periode 2014-2022 is het aantal VSO leerlingen met 61 afgenomen. In 2022 zaten 222 leerlingen op het VSO, in 2014 waren dit er 283. In 2014 werden naast deze 283 leerlingen nog 73 leerlingen begeleid vanuit de VSO-scholen in de ambulante dienst. Ook deze leerlingen hadden een indicatie voor het voortgezet speciaal onderwijs, zodat in feite het aantal leerlingen met een VSO-indicatie is gereduceerd van 356 naar 222.

Met ingang van 2022 verschuift de teldatum van 1 oktober naar 1 februari, waardoor de groeibekostigingsregeling komt te vervallen. Voor jaar 2023 geldt dat de regeling is komen te vervallen. Er is in 2023 wel een lichte toename voor de VSO categorie 1 (19 stuks - ongeveer 262.000,-). En tegelijkertijd een afname van VSO categorie 2 (5 stuks – ongeveer € 120.000,-).

Aandacht+	vso cat 1	vso cat 2	vso cat 3
2014	238	2	43
2015	207	7	40
2016	203	7	38
2017	184	16	33
2018	192	21	32
2019	182	20	31
2020	181	25	27
2021	173	27	18
2022	177	27	18
2023	196	22	18

2.4 Taalarrangementen

Het aantal leerlingen dat vanuit het ISK instroomt in het voortgezet onderwijs met een taalarrangement is in 2023 90 leerlingen (2021: 73, 2022: 118). De leerlingen krijgen extra begeleiding om te voorkomen dat zij door hun taalachterstand afstromen naar een lager onderwijsniveau.

2.5 Financiën

Het samenwerkingsverband is behalve voor het budget van het samenwerkingsverband ook verantwoordelijk voor kosten van het VSO, het LWOO en het praktijkonderwijs. De bekostiging van de zware ondersteuning (lees VSO) dekt inmiddels bijna de uitgaven. De inkomsten voor LWOO en praktijkonderwijs zijn al meerdere jaren niet toereikend. Om dit tekort te dekken leveren de scholen een deel van het LWOO-budget in en dragen alle scholen bij aan het tekort op het praktijkonderwijs. Zie verder de financiële paragraaf.

2.6 Topdossier

In 2023 heeft Aandacht+ opnieuw gebruik gemaakt van Topdossier. Dit programma wordt gebruikt om AVG-proof aanvragen te verwerken voor toelaatbaarheidsverklaringen VSO en praktijkonderwijs en aanwijzingen LWOO. In de toekomst wordt gekeken of het mogelijk is dit uit te breiden naar andere doelgroepen, bijvoorbeeld de rebound en basisonderwijs vroege toetsaanvragen.

2.7 Thuiszitters

Ook in 2023 was er sprake van een zeer beperkt aantal thuiszitters. De risico-leerlingen zijn goed in beeld in de regio van Aandacht+ en worden per kwartaal besproken met leerplicht.

Visie en besturing

3.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Stichting Aandacht+ bevordert de deskundigheid binnen de scholen op het gebied van specifieke begeleiding van leerlingen en docenten. Dit vindt plaats op cognitief, didactisch en sociaal-emotioneel gebied. Dat wij zoveel mogelijk verbindend en inclusief werken waarbij kwaliteit en effectiviteit voorop staat, met de focus dat dit nog altijd verbeterd kan worden. Hiernaast wordt gestreefd om meer van 'curatief' naar 'preventief' te gaan, waar mogelijk.

De scholen stemmen samen met Aandacht+ het individuele onderwijsaanbod af op het aanbod van de andere scholen, zij versterken de mogelijkheden van de docenten om de leerlingen te begeleiden, waarbij intensiever gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheden van de partners binnen de regio waarmee nauw wordt samengewerkt: de gemeente, de ketenpartners vanuit de jeugdhulpverlening, het basisonderwijs, het MBO en het speciaal onderwijs voor leerlingen met een visuele of auditieve beperking. In het voorjaar van 2023 heeft Aandacht+ de eigen missie bepaald t.a.v. ons eigen handelen bepaald; deze is:

- Puur vanuit het hart
- Toegankelijk en richtinggevend
- Gezien en gehoord worden
- Plezierig samenwerken
- Van blijvende waarde

Aandacht+ streeft ernaar geen thuiszitters te hebben.

3.2 Kernactiviteiten

Kernactiviteiten van het samenwerkingsverband zijn gericht op het ondersteunen van leerlingen en docenten in een passende omgeving, bij voorkeur thuisnabij, binnen het regulier onderwijs, al dan niet met extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Overige activiteiten vloeien voort uit de wettelijke taken van een samenwerkingsverband, zoals het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen VSO en praktijkonderwijs, het afgeven van aanwijzingen voor LWOO-leerlingen en het monitoren van leerlingstromen.

Besturing

4.1 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Lelystad met dossiernummer 32128496.

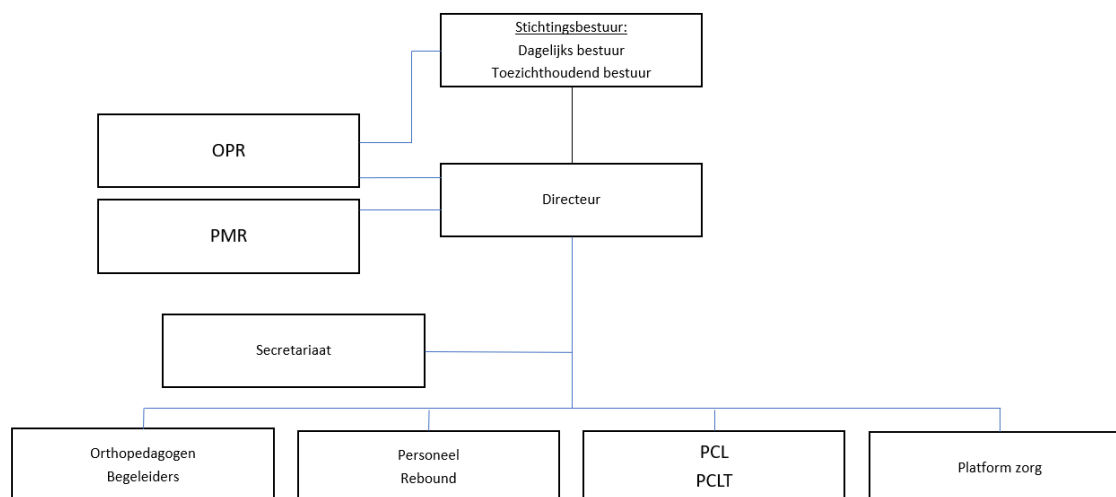
4.2 Interne organisatiestructuur

De directeur heeft de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband, waaronder de verantwoordelijkheid voor het personeel dat in dienst is van het samenwerkingsverband. Deze verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de stichtingsstatuten en het toezichtkader en zijn verder uitgewerkt in een managementstatuut. De directeur is voor een groot deel van de taken en verantwoordelijkheden gemandateerd door het bestuur.

Het dagelijks bestuur en de toezichthouders hebben communicatielijnen met de MR-en van de scholen, de directeur communiceert met de PMR en de Ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband. De toezichthouders hebben minimaal twee keer per jaar contact met de OPR.

De directeur is in dienst van het samenwerkingsverband.

4.3 Organogram van de organisatie

4.4 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Het beleid is gericht op ondersteuning van de leerlingen, de scholen, de docenten in de regio van Aandacht+. Indien de basisondersteuning van de school niet toereikend is, wordt een beroep gedaan op het samenwerkingsverband. Het doel is de leerling op de juiste plek te krijgen en te houden, al dan niet met extra begeleiding en in samenwerking met de ketenpartners.

4.5 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)

Aandacht+ en haar aangesloten scholen hebben samen de maatschappelijke opdracht om binnen de regio kwalitatief goed onderwijs en ondersteuning aan te bieden dat leidt tot een diploma of naar een plek op de arbeidsmarkt. Hiervoor is de ondersteuningsstructuur zo ingericht dat er laagdrempelig ingezet kan worden op ondersteuning, in samenwerking met de hulp van ketenpartners.

het bestuur (het streven is om eind 2024 de governance goed vorm te hebben gegeven. Hiertoe is BMC ingeschakeld).

4.10 De gehanteerde code goed bestuur

Sinds 2015 is de scheiding tussen bestuur en toezicht vastgelegd in het toezichtkader. Dit toezichtkader is tot stand gekomen met extern advies en juridische ondersteuning vanuit het steunpunt Passend Onderwijs en Nijkamp Consult conform de richtlijnen van de Code Goed bestuur van de VO-raad. Het bestuur is verdeeld in een dagelijks bestuur en de toezichthouders waarbij de principes van Policy Governance worden gehanteerd.

Situaties met (potentieel) tegenstrijdige belangen

De financiële middelen die niet voldoende zijn om de lichte en zware ondersteuning in 2023 te bekostigen heeft geleid tot een bijdrage vanuit de scholen. Hierbij is het uitgangspunt toegepast dat de verantwoordelijkheid voor de lichte en zware ondersteuning door de aangesloten schoolbesturen wordt genomen en het gezamenlijk belang boven het individueel belang van de scholen staat.

4.11 Vermeldingen van de afwijkingen van deze code? en de toelichting daarop

Er zijn geen afwijkingen geweest in 2023.

4.12 Wijze waarop de horizontale verantwoording wordt ingevuld

Aandacht+ is op verschillende niveaus verbonden met de scholen: van bestuur via schoolleiders tot zorgcoördinatoren. In gestructureerde overleggen vindt afstemming plaats tussen de vraag van de scholen en het ondersteuningsaanbod van Aandacht+. Daarnaast wordt aan de OPR verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en worden nieuwe ontwikkelingen besproken.

Met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (PMR) is overleg gevoerd over het beleid, de jaarrekening 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2027.

4.13 Verslag toezichthoudend orgaan

Het verslag van het toezichthoudend deel van het bestuur is opgenomen als bijlage (bijlage 2).

Omgeving

4.14 Afhandeling klachten

In 2023 zijn er geen klachten geweest.

Contacten met ouders verlopen in eerste instantie altijd via school. Wanneer de school een advies of een onderzoek wenst, legt de school altijd het eerste contact. Bij de uitwerking hebben de ouders en de betreffende medewerker van Aandacht+ rechtstreeks contact met elkaar, waarbij de school altijd wordt geïnformeerd. Ouders en leerlingen kunnen ook middels met het ouderjeugdsteunpunt direct contact opnemen met Aandacht+. Dit kan via de site van het samenwerkingsverband.

4.15 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering

In 2023 zijn geen activiteiten geweest op het gebied van internationalisering.

4.16 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

Voor 2024 zijn geen activiteiten gepland op het gebied van internationalisering.

Risicomanagement

5.1 Treasurybeleid

Op 13 december 2021 is het vigerende treasury-statuuat vastgesteld.

In 2023 zijn geen bijzonderheden te vermelden. Er is geen vreemd geld. De beschikbare liquiditeiten worden aangehouden in een rekening courant en op een spaarrekening bij de Rabobank.

5.2 Maatschappelijke thema's VO

De brief m.b.t. verantwoording maatschappelijke thema's is bedoeld voor schoolbesturen van de VO-scholen en is niet van toepassing op samenwerkingsverbanden. Voor de hieronder genoemde thema's zijn geen extra middelen toegekend aan de samenwerkingsverbanden.

- Strategisch personeelsbeleid
- Passend onderwijs
- Allocatie van middelen
- Toetsing en diplomering
- Nationaal Programma Onderwijs
- Convenantsmiddelen

5.3 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In november 2019 zijn voor het laatst door een afvaardiging van het bestuur de risico's geïventariseerd.

- De afbouw van de negatieve verevening heeft direct effect op de beschikbare middelen sinds 2021. Het aantal leerlingen met een hoge bekostiging is hoger dan het landelijk gemiddelde. In de periode vanaf de invoering van de wet op passend onderwijs in 2014 tot nu toe is, waar mogelijk, een lagere categorie toegekend. De grenzen zijn inmiddels echter bereikt en leidt tot onvermogen in de uitvoering in het samenwerkingsverband. Dit wordt als een groot risico aangeduid.
- Door de toename van het aantal leerlingen in het LWOO en op het praktijkonderwijs wordt het budget verder beperkt. Het LWOO-budget wordt op basis van de 1 oktobertelling 2022 herverdeeld. De overschrijding wordt hierdoor verrekend binnen de beschikbare LWOO-middelen.
- De fluctuaties in de leerlingenaantallen, enerzijds door de krimp in de totale VO-populatie en anderzijds door de groei door het aantal nieuwkomers in de regio. Met name de laatste groep kan binnen korte periode sterk fluctueren.
- De fluctuaties in de verwijzingen naar het voortgezet speciaal onderwijs. Door, daar waar mogelijk, de leerlingen regulier onderwijs te geven, wordt tussentijdse uitstroom naar het VSO gedurende de opleiding een toenemend risico. De leerlingen die vanuit onze regio in residentiele instellingen worden opgenomen kunnen moeilijk worden gemonitord. Deze groep wordt gekort op het budget van het samenwerkingsverband.
- Instabiliteit van de bekostiging. Aanpassingen in de beschikkingen voor de lichte en zware ondersteuning leiden tot fluctuaties in de inkomsten en verplichte doorbetalingen.
- Ziektevervanging. In 2023 is er interne ziektevervanging geweest voor 1 dag (bij de NT2-begeleiders/taalcoördinatoren). Ook is een bedrag voor toekomstige ziektevervanging opgenomen als risico.
- Risico voor de scholen; doordat ze verplicht afdracht doen aan het samenwerkingsverband staat hun eigen financiële situatie bij sommige scholen ook onder druk of kan onder druk komen te staan.

5.4 Strategie

Het aantal leerlingen dat doorverwezen wordt naar het VSO is afgenomen in de periode 2014-2022 en licht toegenomen in 2023, toch overschrijdt het aantal leerlingen in de zware ondersteuning het aantal waarvoor bekostiging wordt ontvangen. Met de verevening tot 2020 is deze overschrijding voor een deel gecompenseerd geweest, maar sinds 2020 is er een tekort. Dit tekort is in 2020 nog gecompenseerd vanuit de reserves van Aandacht+, maar de reserves zijn afgebouwd en de scholen hebben bijgedragen uit eigen middelen. In 2021 zijn

binnen het bestuur afspraken gemaakt over dekking van het tekort in de toekomst waarbij onderzocht is of het verstrekken van een lening door de aangesloten schoolbesturen aan Aandacht+ een optie was. In 2022 is definitief bekend dat dit niet mogelijk is: de gezamenlijke besturen zijn verantwoordelijk voor de kosten van de lichte en zware ondersteuning. Zij dragen daarom (fors) bij.

Bij vertrek van personeel in dienst van Aandacht+, worden de taken, waar mogelijk, overgenomen door personeel dat al in dienst is.

5.5 Operationele activiteiten

Aandacht+ heeft een aantal wettelijke taken en de verplichting een dekkend netwerk van voorzieningen in de regio te hebben om leerlingen al dan niet met extra ondersteuning een passende plek in het onderwijs te geven. In de begroting is een verdeling gemaakt in programma's, waarin verschillende activiteiten onderscheiden worden. Zo is er een deel bedrijfsvoering. Hierin staan de primaire taken van een samenwerkingsverband, zoals het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor het VSO en het praktijkonderwijs en het afgeven van aanwijzingen LWOO.

Andere programma's bestaan uit activiteiten die vanuit Aandacht+ uitgevoerd worden om leerlingen op een passende plek te krijgen of te houden.

Zo is er het programma 'onderzoek en expertise'. Op verzoek van de scholen wordt onderzoek gedaan naar capaciteiten van leerlingen of naar gedrag.

Verder zijn de programma's gericht op begeleiding van leerlingen en docenten op de reguliere scholen. Hieronder valt de Rebound en de individuele begeleiding van leerlingen.

Een derde groep programma's wordt uitgevoerd middels cofinanciering of volledig vanuit externe middelen. Hieronder vallen het ziekteverzuimproject (afgelopen vanaf half 2023), fysiek mentale weerbaarheid, het schoolmaatschappelijk werk, plusvoorzieningen, taalarrangementen en onderwijs-zorg-arrangementen.

Sinds 2019 is er subsidie voor Meerbegaafdheid, jaarlijks een bedrag van € 26.000. Hiervoor wordt samen met het Emelwerda college en het Zuyderzee Lyceum een projectplan uitgevoerd, waarbij beide scholen samen een bedrag bijleggen ter grootte van de subsidie. Deze subsidie is wederom aangevraagd en gehonoreerd in het najaar van 2023.

In de bijlage is een overzicht van de activiteiten vanuit Aandacht+ opgenomen (bijlage 3).

5.6 Financiële positie

Met de invoering van de wet op passend onderwijs in 2014 had Aandacht+ te maken met een negatieve verevening die stapsgewijs is afgebouwd tot in 2020. Om ook de risico's na 2020 te kunnen dekken, zijn de positieve resultaten in de periode 2014-2019 toegevoegd aan de reserves. In 2021 zijn deze reserves geheel afgebouwd.

Zie hiervoor de financiële paragraaf.

5.7 Financiële verslaglegging

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

5.8 Risicoprofiel

Zie voor de rapportage over de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem 5.13

Bedrijfsvoering

6.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke personele impact

In 2023 hebben er geen zaken gespeeld met een behoorlijke personele impact.

6.2 Toelichting op het de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar mb.t. personeel

In 2023 hebben twee personeelsleden zwangerschaps/bevallingsverlof genoten. Dit verlof is vervangen. Doordat De Fryske Marren de subsidie voor taalarrangementen is in 2023 heeft stopgezet wordt er minder FTE voor NT2-begeleiders ingezet. Dit gaat om één dag (0,2 FTE).

6.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Van uitkeringen na ontslag is in 2023 geen sprake geweest.

6.4 Vergoedingen aan de bestuursleden

Er zijn in 2023 geen vergoedingen aan of declaraties van de bestuursleden betaald.

6.5 Huisvesting

Op het gebied van huisvesting zijn geen veranderingen geweest.

6.6 Financiële positie op balansdatum met toelichting

De balanspositie einde 2023 bestaat voornamelijk, net als voorgaande jaren, uit liquide middelen. In paragraaf 9.5 en 9.7 valt op te maken dat de toekomstige balanspositie negatief is. De inkomsten voor praktijkonderwijs dekken de afdracht aan het praktijkonderwijs niet. Het tekort wordt door DUO ingehouden van het budget voor de lichte ondersteuning. Dit leidt er toe dat het resterende bedrag voor activiteiten vanuit het samenwerkingsverband lager is. Ook dekken de inkomsten voor de zware ondersteuning de uitgaven niet geheel. Deze bedragen worden in eerste instantie ingehouden bij de participerende besturen. In 2023 kunnen deze inhoudingen niet worden gecompenseerd uit de reserves van Aandacht+. Zie verder de toelichting in paragraaf 9.5 en 9.7.

6.7 Toelichting op de ontwikkelingen van de balansposten (in vergelijking met 2022)

Balans per 31 december 2023

(na voorgestelde resultaatbestemming)

		31 december 2023	31 december 2022
		€	€
1.	Activa		
	Vaste activa		
1.2.	Materiële vaste activa	6.842	9.170
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	128.652	164.652
1.7	Liquide middelen	148.387	124.095
	TOTAAL ACTIVA	283.881	297.917
2.	Passiva		
	Eigen vermogen		
2.1.	Eigen vermogen	52.671	62.353
2.2.	Voorzieningen	18.311	19.064
2.4	Kortlopende schulden	212.899	216.499
	TOTAAL PASSIVA	283.881	297.917

Er is sprake van weinig vaste activa (minder dan € 10.000). Het overgrote deel van de kosten bestaat uit inzet van personeel. De vorderingen bij de vlottende activa bestaan uit toezeggingen van subsidies die nog gedeclareerd moeten worden na het boekjaar. Dit betreft onder andere de gemeentelijke subsidies die vanuit de NPO-middelen van de gemeentes zijn toegezegd. Daarnaast zijn er liquide middelen, waarbij een richtbedrag van € 100.000 wordt aangehouden om aan de verplichtingen te kunnen voldoen, zoals salarisbetalingen.

Het budget voor de lichte ondersteuning (afdracht LWOO, praktijkonderwijs en het budget voor het samenwerkingsverband, gebaseerd op het aantal leerlingen in de regio) is niet toereikend om de kosten te dekken. De besturen dragen daarom bij aan het budget voor de lichte ondersteuning. Om deze bijdrage zo klein mogelijk te laten zijn is het eigen vermogen afgebouwd van 142.801 naar € 52.671,-. De pot voorzieningen is kleiner omdat er minder gereserveerd hoeft te worden omdat er twee personeelsleden in 2022 met vroegtijdig pensioen zijn gegaan.

De kortlopende schulden betreft de inkoopdiensten van externen die opdrachten uitvoeren, de belastingdienst en afdracht aan het pensioenfonds.

6.8 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Het resultaat over 2023 was € 9.683 negatief (ter vergelijking: Het resultaat over 2021: € 133.571 negatief en over 2022: € 80.449 negatief).

Vanwege het eerder genoemde tekort op de lichte ondersteuning, dragen de besturen hiervoor een bedrag bij. Deze bijdrage zal altijd zo gering mogelijk zijn. Wanneer er in de bekostiging door bijvoorbeeld het ministerie, of herberekeningen in leerlingenaantallen, leiden tot wijzigingen in financiën, worden deze in eerste instantie gedekt uit de middelen van het samenwerkingsverband.

Bij een positief resultaat van het samenwerkingsverband zou immers de bijdrage van de scholen kleiner kunnen zijn. Dus wanneer een negatief resultaat gedragen kan worden door het samenwerkingsverband, wordt daar voor gekozen.

6.9 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie 2023 in relatie tot de begroting

Staat van baten en lasten 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
3. Baten			
3.1. Rijksbijdragen	6.663.201	0	6.010.749
3.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies	268.908	0	259.257
3.3. Overige baten	493.850	0	487.912
TOTAAL BATEN	7.425.958	0	6.757.918
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten	807.076	0	827.071
4.2. Afschrijvingen	3.847	0	3.231
4.3. Huisvestingslasten	17.263	0	16.170
4.4. Overige lasten	40.112	0	42.355
4.5. Doorbetalingen aan schoolbesturen	6.567.911	0	5.949.340
TOTAAL LASTEN	7.436.208	0	6.838.167
6. Saldo van baten en lasten	-10.250	0	-80.249
6.2.1. Rentebaten	567	0	8
6.2. Rentelasten	0	0	-207
TOTAAL RESULTAAT	-9.683	0	-80.448

Voorgestelde resultaatbestemming (is reeds verwerkt)

Mutatie Algemene Reserve	-9.683	-80.448
Resultaat	-9.683	-80.448

De personeelslasten zijn conform de begroting en heeft alleen betrekking op de personeelsleden in dienst van Aandacht+. Door stijging van de loonkosten en extra werkzaamheden na de coronamaatregelen zijn deze in 2022 hoger dan in 2021. En door de fors gestegen loonkosten van 2023 wordt deze stijging verder doorgezet. Uiteindelijk staat het gunstiger op de balans doordat de nieuwe directeur 0,8 FTE werkt (minder dan de vorige directeur) en een taalcoördinator niet vervangen is (0,2 FTE). Hiertegenover staan inkomsten uit (gemeentelijke) subsidies die wat om-hoog zijn gegaan. Doorbetalingen aan de besturen zijn de middelen voor de zware ondersteuning (het VSO) voor leerlingen waarvoor Aandacht+ verantwoordelijk is. Idem geldt dit voor het deel van de lichte ondersteuning wat betreft LWOO en praktijkonderwijs. Dit is het overgrote deel van het budget en wordt rechtstreeks overgemaakt naar de betreffende scholen.

6.10 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte investeringen

De investeringen zijn minimaal. Er staan geen grote investeringen gepland.

6.11 Toelichting op de kasstromen en financiering

De kasstromen voor de komende jaren zijn sterk negatief. De deelnemende scholen moeten deze tekorten sinds 2021 dekken. Ruimte om dit vanuit het samenwerkingsverband te compenseren is er niet meer, omdat de reserves door landelijk beleid versneld afgebouwd moesten worden. Het aantal leerlingen in het praktijkonderwijs, het LWOO en het VSO blijft hoger dan het beschikbare budget. De wetwijziging van de wijze van bekostiging voor LWOO en praktijkonderwijs die aanvankelijk in 2018 was gepland is wederom uitgesteld, waardoor bekostiging nog altijd gebaseerd is op percentages uit 2012.

6.12 Informatie over de financiële instrumenten (o.a. renteswaps)

Naast de liquide middelen die op de spaarrekeningen zijn opgenomen houdt stichting Aandacht+ geen beleggingen aan. Ook wordt er geen gebruik gemaakt van andere financiële instrumenten. De liquide middelen staan uit op een rekening courant, zie ook paragraaf 4.1.

6.13 Toelichting belangrijkste ontwikkelingen in 2022 m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

In 2022 is aandacht geweest voor verdere digitalisering van het proces van het inboeken van de crediteuren nota's tot en met de bank betalingen. Via Workflows zijn de rollen en de autorisaties van de directeur en penningmeester verder vastgelegd waarna door middel van een betaalbatch de betalingen kunnen worden uitgevoerd door de financiële administratie. In 2023 is dit nog efficiënter gemaakt. Daarnaast is medio 2023 Office 365 met Sharepoints ingevoerd. Tevens zijn de eerste gesprekken met VariO gevoerd om het eea verder te optimaliseren aangaande de financiële verwerking.

De risico's die Aandacht+ loopt is met name financieel van aard. Het liquide blijven is een constant punt van zorg. Als kleine buffer staat er een bedrag van iets meer dan een halve ton op de spaarrekening. Daarnaast is als voorzorg geprobeerd de bedragen die we moeten afdragen zo veel mogelijk te spreiden over het jaar, zodat de liquiditeit net gewaarborgd kan blijven. Hetzelfde geldt voor de afdrachten van de scholen aan het samenwerkingsverband. Deze worden per kwartaal gedaan om ook een constante stroom van geld richting het samenwerkingsverband te garanderen. Hiervoor is er steeds contact met de penningmeester en wordt wekelijks de banksaldi bekeken en op geanticipeerd indien nodig i.s.m. de penningmeester. Afgesproken in het bestuur is, als de liquiditeit in gevaar loopt de scholen meer gaan bijdragen. Deze extra bijdrage zijn niet nodig gebleken in 2023.

Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

7.1 Toelichting belangrijkste ontwikkelingen 2023

Hieronder staan puntsgewijs de belangrijkste ontwikkelingen.

7.2 Onderwijsprestaties

Rebound

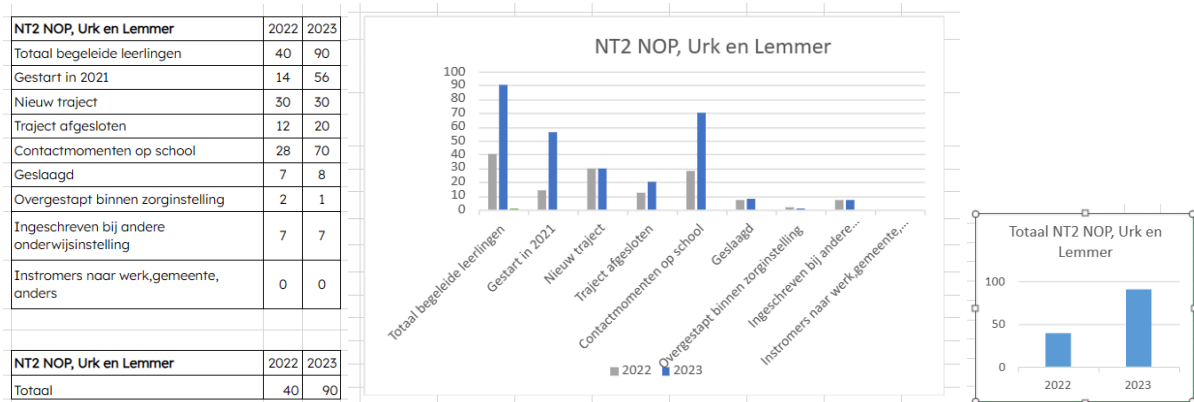
Aandacht+ heeft een reboundvoorziening voor alle aangesloten scholen. Doel van de rebound is om leerlingen te begeleiden en na een korte periode terug te plaatsen op de school van herkomst. Dit voorkomt dat leerlingen die tijdelijk even niet op school kunnen zijn, uitstromen naar het VSO of helemaal thuis komen te zitten.

Leerlingen krijgen een programma dat focust op gedrag, op tijd komen en hun inzet voor schoolwerk. De ontwikkeling van de leerling wordt gevisualiseerd aan de hand van blokjes die de voortgang aangeven. Wekelijks wordt geëvalueerd wat de vorderingen zijn. Bij een positief resultaat verdwijnen de blokjes, zodat de leerling uiteindelijk 'back to zero' is en weer volledig terug kan naar de school van herkomst. In 2023 hebben 24 leerlingen gebruik gemaakt van de rebound. In 2023 is het merendeel van de leerlingen weer teruggekeerd op de eigen school met begeleiding vanuit Aandacht+. Door de rebound wordt voorkomen dat de leerling uitvalt in het onderwijs en thuis komt te zitten.

Taalarrangementen

In 2018 is samen met Caleido gestart met het aanbieden van taalarrangementen voor leerlingen die vanuit de Internationale SchakelKlas (Caleido) instromen in het regulier onderwijs. Vaak hebben deze leerlingen nog niet voldoende kennis van de Nederlandse taal om op het niveau van hun capaciteiten te kunnen blijven functioneren. De extra taalondersteuning moet voorkomen dat leerlingen afstromen naar een lager niveau. In 2023 werden 90 leerlingen begeleid vanuit het taalarrangement. Het aantal afstromers blijft hierdoor beperkt tot een enkeling.

In 2023 hebben de gemeentes Noordoostpolder en Urk financieel bijgedragen aan de taalarrangementen en zullen dit continueren in 2024. In Lemmer worden ook taalarrangementen gegeven. Dit wordt niet meer gesubsidieerd vanuit de gemeente De Fryske Marren. Hier draagt de school zelf aan bij met eigen middelen.

Overleg leerplicht

Elk kwartaal is er overleg tussen het samenwerkingsverband en met leerplichtambtenaren om risicoleerlingen te monitoren.

Fysiek mentale weerbaarheid

Leerlingen die moeite hebben met hun gedrag als gevolg van groepsdruk, worden door de zorgcoördinator van de school bij Aandacht+ aangemeld. Met begeleiding vanuit Aandacht+ kunnen de leerlingen meedoen aan een begeleidingstraject van 6-12 keer bij Optima Forma en Youth Reboot (eerste helft van 2023) en Motiva (tweede helft van 2023). De gemeente Noordoostpolder financiert dit project mede.

Ziekteverzuimproject

In schooljaar 2021-2022 is gestart met een pilot rondom ziekteverzuim, zodat het project nog beter voldoet aan nieuwe regelgeving. De pilot wordt allereerst uitgevoerd op het Juniorcollege van het Zuiderzee Lyceum. Vanwege corona is de pilot nog niet voldoende uitgevoerd om uit te rollen naar alle scholen. Daarom is besloten deze pilot in 2022-2023 te continueren. Het project is medio 2023 gestopt en alle scholen werken nu volgens de MAZL-methodiek (of iets wat daar op lijkt).

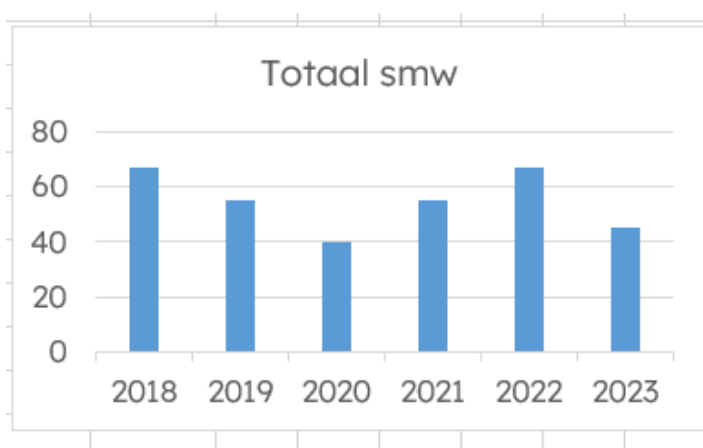
Schoolmaatschappelijk werk

In de

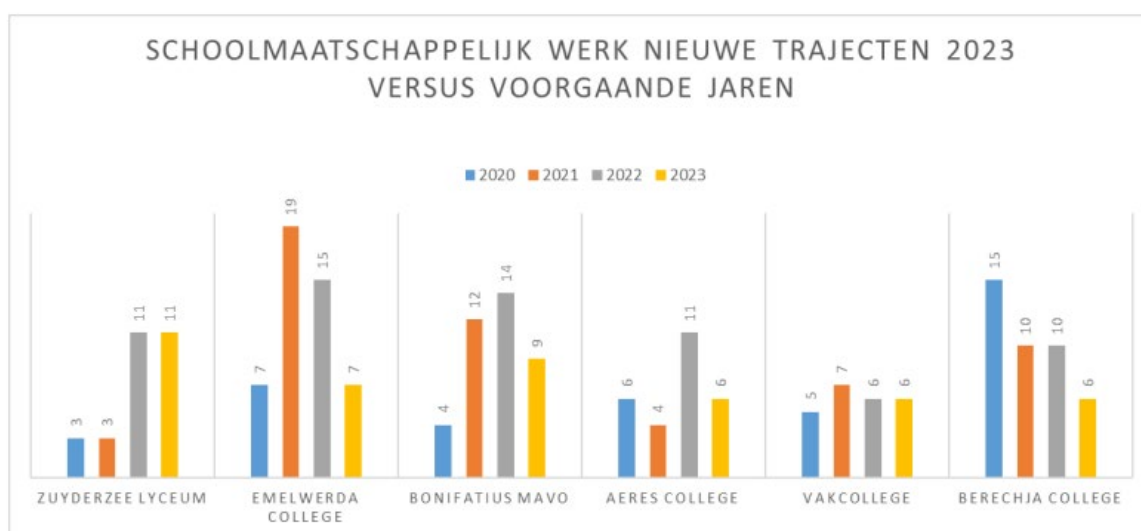
grafiek en tabel hieronder zijn de nieuwe aanmeldingen voor schoolmaatschappelijk werk in 2023 weergegeven die uitgevoerd zijn door de schoolmaatschappelijk werkers van Zorggroep Oude en Nieuwe Land. In 2023 zijn 45 trajecten afgerond. Dit is sec gezien een daling, maar opgemerkt wordt dat de casussen steeds complexer worden met verschillende oorzaken als vermoedens van psychiatrie, echtscheiding en gevoelens van somberheid en eenzaamheid en omgaan met groepsdruk. De trajecten zelf zijn intensiever.

Doorverwezen leerlingen komen vaak op een wachtlijst wanneer zij richting Jeugdhulp worden verwezen. De schoolmaatschappelijk werker houdt dan contact met de leerling, maar in feite is dit niet de bedoeling van smw. Uitgebreide informatie is te vinden in het jaarrapport van schoolmaatschappelijk werk (indien gewenst op te vragen)

SMW	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BC	1	8	15	10	10	6
BM	16	13	4	12	14	9
EC	11	9	7	19	15	7
Aer	11	6	6	4	11	6
ZLE	14	11	3	3	11	11
VC	14	8	5	7	6	6
Totaal	67	55	40	55	67	45

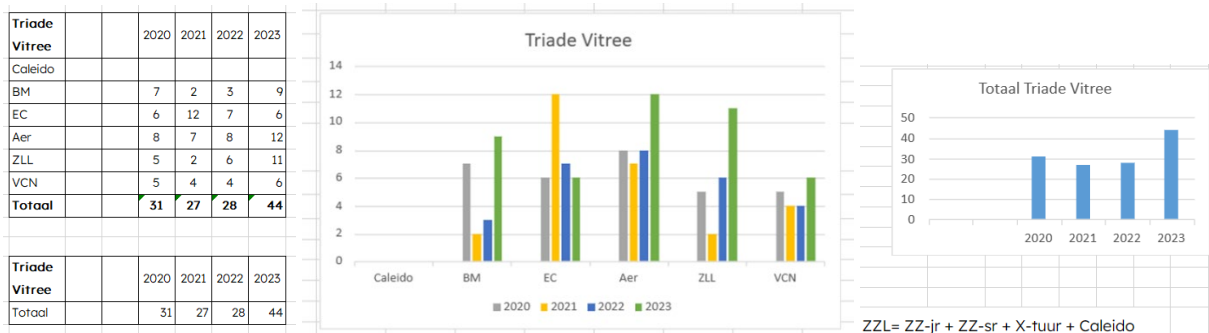

SMW	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal	67	55	40	55	67	45

Inzet Jeugdhulp op school

Wanneer het op school niet goed gaat, is er vaak sprake van een combinatie van factoren. Dit kan zijn dat ondersteuning gewenst is in het gezin en op school. Om dit te bewerkstelligen wordt samengewerkt met Triade Vitree. De gemeente Noordoostpolder bekostigt de inzet van een Integraal pedagogische thuiswerker. Deze thuiswerker wordt vanuit Aandacht+ ingezet om leerlingen zowel op school als thuis 'laagdrempelig' en preventief te begeleiden. Vaak is de aanleiding verzuim of wordt door de school zorgelijk gedrag van de jeugdige opgemerkt. Jeugdhulp op school wordt ingezet bij problematiek rondom aanvaarden van gezag, gezinsproblematiek, verslaving, angst, automutilatie. Niet altijd is duidelijk welke invloed de thuissituatie op dit gedrag heeft. Er wordt in dit project nauw samengewerkt met jeugdreclassering, GGD en pleegzorg. Door inzet van de Integraal pedagogische thuiswerker blijft er grip op de leerling die een complexe thuissituatie heeft. In 2023 is Jeugdhulp op school 44 keer ingezet.

Intervisie

In 2023 is gestart met intervisie tussen alle orthopedagogen en gedragsmedewerkers uit de regio binnen de scholen. De doelstelling is: meer verbinding, samenwerking, professionalisering, kennisoverdracht, casuïstiek, laagdrempeligheid en uitwisseling van (onderzoeks)materialen. Hierdoor kan er beter met elkaar vormgegeven worden aan de uitvoering van inclusief onderwijs.

Orthopedagogen binnen de VO-scholen

In 2023 kwam vanuit de scholen de wens tot het hebben van een eigen orthopedagoog. Nu is dit vrijwel onmogelijk gezien de relatief kleine omvang van de orthopedagogen vanuit Aandacht+ (totaal minder dan 2,0 FTE). Wel is in april 2023 een pilot gestart dat iedere school een orthopedagoog aan zich verbonden heeft gekregen om maandelijks minimaal één uur consultatie te hebben. In praktijk blijft het meestal niet bij één uur. We merken dat zowel de scholen en ook de orthopedagogen erg tevreden zijn over deze preventieve maatregel. Doelen: preventief, laagdrempelig, sneller kunnen interveniëren bij problemen, vraagbaak, sparren, meer verbinding met de scholen en met Aandacht+. Zowel interne als externe evaluatie was positief.

7.3 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

In 2023 zijn we gestart met zogenaamde deskundigheidsmiddagen georganiseerd vanuit Aandacht+. Deze middagen staan in het teken van laagdrempeligheid en zijn heel praktisch van aard. Bedoeld om docenten en onderwijsbelangstellenden bij te scholen in zaken die direct de volgende dag tot uitvoering kunnen komen in hun onderwijspraktijk. Deze middagen worden georganiseerd vanuit Aandacht+, op wisselende locaties, soms door onze eigen medewerkers, soms door andere scholen en soms door externen. De eerste twee dagen vielen in het najaar van 2023 met als onderwerpen: groepsdynamiek en NT2. Beide georganiseerd door onze leerlingbegeleiders.

7.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Aandacht+ geeft toelaatbaarheidsverklaringen af voor het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Dit kunnen aanvragen van de aangesloten reguliere scholen zijn en herindicaties voor leerlingen die al op het VSO zijn ingeschreven en waarvan de verklaring afloopt. Wanneer leerlingen met een door Aandacht+ afgegeven verklaring verhuizen, blijft Aandacht+ verantwoordelijk voor de rest van de schoolloopbaan. In toenemende mate wordt door VSO-scholen buiten de regio een verzoek gedaan op aanvullende bekostiging. Uitgangspunt is en blijft dat aanvullende bekostiging wordt afgewezen wanneer dit ook binnen onze regio zou zijn afgewezen.

Er is niet altijd goed zicht op leerlingen die buiten onze regio naar school gaan. Voor zover we konden nazoeken waren dit er in 2022 11 leerlingen en in 2023 14 leerlingen. De gegevens van DUO geven een completer beeld, aangezien zij alle gegevens hebben.

De leerlingen worden ingebracht en besproken in de PCLT. In de PCLT zitten afgevaardigden van alle scholen en orthopedagogen en GZ-psycholoog van het samenwerkingsverband.

BRIN	Naam	Plaats	2019				2020				2021				2022				2023				2024				t.i.
			L	M	H	total	L	M	H	total	L	M	H	total	L	M	H	total	L	M	H	total	L	M	H	total	
00LD00	Lyndedstyn	Beestorazwaag	1	1	2	4	1		2	3	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1	2					0
00ML00	Witakker/Dilken	Rijp/Sneek				0			0			0		0		0		0		0		0					0
00TO00	Talits Koomi	Nijmegen	1			1			0			0		0		0		0		0		0					0
00ZF13	Atlas	Hoogerheer				0	1		1			0		0		0		0		0		0					0
02Y1	Ambelt	Zwolle	4		4	2			2	4		4	4	1		4	1		1	1		1	1				1
02YU00	Sprengen	Wspanveld	4		4	3			3			0		0		0		0		0		0					0
03ST00	Piet Bakker	Sneek	2		2	2			2			0		0		0		0		0		0					0
14W300	Zonnebloemschool	Emmeloord	62	18	25	105	57	18	25	100	63	24	13	106	63	24	13	106	66	22	13	121	83	17	12	118	
16TL00	de Lelle	Hyderwijk	1		1	2			1	1		2		2		2		2		1	1	2	1		1	2	
17JL00	Emous	Ermeke	1		1	1			1	1		0		1		1		1		1	1	2	1		2	2	
19GK19VD	de Twijn-Rtard	Zwolle	11	1	3	15	13	1	4	18	12	1	4	17	12	1	4	17	12	1	2	15	9	1	3	13	
23GL13	Pleyster	Den Haag				0			0			0		0		0		0		0		0					0
23GL00	Intermetso	Zoist				0			0			0		0		0		0		0		0					0
23HU00	de Anger	Lelystad	33		33	32			32	33		33	34		34	1		34	1		1	3					3
23HU15	Aurum	Lelystad													0	22		1	23	24		1	25				25
23HU14	de Rede	Lelystad													0	3		3	10			10					10
23HU01	Aquarius / Nautius	Almere				0	3		3			0	1		1	1		1	1		1	2					2
23HU03	Castelijn	Emmeloord	61		52	52			40	42		40	42		42	47		47	41		47	41			1	42	
26MC00	Sinec	Sneek	2		2	3			3	3		3	2		2	3		2	3		3	3					3
06RJ00	Ecolust	Ommen	1		1	1			1	1		1	1		1	1		1	1		1	1					1
23JT00	Monolist	Leeuwarden	1		1	2			2	2		2	2		2	1		2	1		1	0					0
30EF00	Stg Almere special	Almere	1		1	1			1	1		1	1		1	1		1	1		1	0					0
14OR00	VSO de Zwaai	Drachten				0			0			0			0			0			0	0					0
13VO00	Prinz Johan Friso	Haren			1	1			1	1		0			0			0		0		0					0
13TX00	Dieterhoutschool	Heerenveen	2		2	2			2	2		2	2		2	2		2	2		2	2					2
02YL05	Portalis	Kortchemmen	1		1	1			1	1		1	1		1	1		1	1		1	0					2
02RM01	Beukerode		1		1				0			0			0			0			0	0					0
01GH	Sgm Klein Borculo		1		1	1			1	1		0			0	1		0	1		1	1					1
23JT11	VSO Sneek	Sneek	2		2	1			1	1		1	1		1	1		1	1		1	0					0
01UC15	Yuluz flex college	Schiedam	1		1	1			1	1		1	1		1	1		1	1		1	0					0
03JU00	de Vaart/Vlierbeek	Oosterbeek				1			1	1		1	1		1	1		1	1		1	1			1	1	1
01KI00	de Sprong	Utrecht							1	1		1	1		1	1		1	1		1	0					0
			134	20	32	246	181	19	33	233	173	27	18	218	177	27	18	222	191	25	18	234	190	18	18	226	
	binnen de regio		123	18	25	166	109	18	25	152	109	24	13	146	111	24	13	148	133	22	13	168	130	17	13	160	
	buiten de regio		71	2	7	80	72	1	8	81	64	3	5	72	66	3	5	74	58	3	5	66	60	1	5	66	

*tm 2021 incl Aurum

Scholen waar leerlingen naar met TLV naar toe gaan – binnen en buiten de regio – bron DUO

7.5 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

Voortdurend wordt onderzocht welke veranderingen elders in Nederland kunnen leiden tot verbeteringen binnen de regio. Zo worden aanpalende samenwerkingsverbanden bezocht en wordt afgestemd op nieuwe landelijke ontwikkelingen.

Aandacht+ wordt als samenwerkingsverband regelmatig benaderd om mee te werken aan evaluatie- en inventarisatieonderzoeken vanuit verschillende instanties. Zo wordt input gegeven aan commissies die verantwoordelijk zijn voor het landelijk onderwijsbeleid.

Duurzaamheid

8 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. duurzaamheid.

Met betrekking tot duurzaamheid zijn in 2023 is Office 365 met Sharepoints aangeschaft en geïmplementeerd. Hierdoor hoeft er veel minder uitgeprint te worden, omdat nu ook makkelijker documenten kunnen worden gedeeld en in elkaars documenten kan worden gewerkt.

Verder wordt steeds gekeken bij alle aanschaffen die we doen of deze zo duurzaam of nabij mogelijk gedaan kunnen worden. Hierbij valt te denken aan uitgaven in de kringloop t.a.v. de inrichting van onze kantoren.

Intern verzamelen we kosteloos materiaal voor creatieve verwerkingen binnen onze Rebound en daar worden met name ideeën uitgewerkt die met zo min mogelijk kosten en duur materiaal gebruik kunnen worden uitgevoerd.

Voor personeelsuitjes, -studiedagen en borrelmomenten gebruiken we vaak ons eigen locatie, regelen we zelf ons eten of regelen we iets lokaals (zoals bijvoorbeeld de leer/werkplek van Aeres PrO lunch café).

Intern proberen we altijd eerst iets te (laten) repareren en pas als dat niet lukt, schaffen we iets nieuws aan.

Lief en leed en ook betrokkenheid bij elkaar is erg belangrijk voor Aandacht+. Het in de basis meeleven met onze eigen mensen, maar ook daarbuiten wordt gewaardeerd. Het ziekteverzuim is al jaren erg laag (mede door de grote betrokkenheid van de mensen onderling) en als er al sprake is van ziekte is dit tot nu toe niet op mentaal vlak, maar altijd iets medisch).

Toekomstige ontwikkelingen

9.1 Onderwijs

De taalarrangementen worden gecontinueerd met middelen vanuit de gemeenten. Het begeleiden van nieuwkomers op het gebied van sociaal emotioneel welbevinden zal gecontinueerd worden met inzet van externe specialisten.

9.2 Onderzoek

De inspectie vraagt per kwartaal de gegevens op van het aantal thuiszitters. Met leerplicht wordt al meerdere jaren in kaart gebracht welke oorzaken er zijn voor het verzuim. Dit wordt de komende jaren gecontinueerd.

9.3 Kwaliteitszorg

Het beleid van Aandacht+ en de ontwikkelingen binnen de regio zijn in 2023 in het bestuur, het schoolleidersoverleg en het zorgplatform besproken. In deze geledingen wordt input gevraagd en geëvalueerd. Per schooljaar zijn de overlegmomenten in een jaaragenda vastgelegd.

Nieuwe trends worden toegelicht door externen in het zorgplatform en het schoolleidersoverleg, het beleid wordt besproken en geëvalueerd in het bestuur en het verwijzen naar verschillende voorzieningen en plaatsen in het VSO vindt plaats in de commissies PCL en PCLT. Daarnaast wordt ook regelmatig overleg gepleegd met de gemeenten en externen, om elkaar te blijven informeren beleidsmatig en over wat er nodig is binnen de regio.

9.4 Intern risicosysteem

Het toezichthoudend bestuur houdt zicht op het rechtmatig besteden van de middelen voor de aangegeven doelen, gericht op het passend onderwijs.

Vanuit de Code Goed Onderwijsbestuur is de directeur verplicht verantwoording af te leggen over de risicobeheersing van de organisatie. In 2019-2020 is een startnotitie risico-inventarisatie opgesteld en voorgelegd aan het dagelijks en toezichthoudend bestuur. In de dialoog is gezamenlijk een beeld verkregen over de belangrijkste risico's. Voor de belangrijkste risico's zijn beheersmaatregelen aangegeven en opgepakt. Als klein samenwerkingsverband ligt de signaleringswaarde van Aandacht+ bij € 250.000. De algemene reserves liggen in 2022 onder de signaleringswaarde. De aangesloten schoolbesturen droegen in 2022 bij aan het tekort. Dit is ook het geval voor 2023. Graag zou ik zien dat het gewenste buffervermogen gelijk is aan het advies van de

overheid, te weten 3,5%. Op dit moment is dit niet het geval en daarnaast hebben de schoolbesturen de wettelijke verplichting garant te staan als de vermogenspositie niet toereikend blijkt te zijn.

Op het beperken van de risico's wordt vooral gestuurd bij het afgeven van TLV's voor het VSO. Waar mogelijk worden de kosten verhaald op andere samenwerkingsverbanden. Dit geldt eveneens voor plaatsingen op het praktijkonderwijs. Wanneer leerlingen uit andere regio's tussendoor geplaatst worden, worden afspraken gemaakt over overdracht van de bekostiging.

9.5 Personeel

De financiële middelen hebben de komende jaren gevolgen voor de personele bezetting. Waar mogelijk zal bij vertrek van personeel geen vervanging aan de orde zijn.

9.6 Huisvesting

Het Emelwerda College en VariO-onderwijsgroep worden op termijn gehuisvest op een campus. Voor zowel het VSO als voor Aandacht+ zal onderzocht worden of het wenselijk is om een deel van de activiteiten vanuit deze locatie te verrichten.

9.7 Investeringsbeleid

De komende jaren staan geen grote investeringen gepland voor Aandacht+.

Continuïteitsparagraaf

10.1 A.1 Kengetallen T T+1 T+2 en T+3

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kengetallen financiële positie	realisatie	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose
Huisvestingsratio	0,24%	0,23%	0,31%	0,32%	0,35%	0,36%
Liquiditeit (current ratio)	1,33	1,30	0,50	0,10	0,58	3,01
Liquiditeit (quick ratio)	1,33	1,30	0,50	0,10	0,58	3,01
Personeelslasten / Rijksbijdragen	13,76%	12,11%	10,10%	10,21%	10,56%	11,01%
Personeelslasten / Totaal baten plus fin. baten	12,24%	10,87%	9,74%	9,95%	10,29%	10,72%
Personeelslasten / Totaal lasten plus fin. lasten	12,09%	10,85%	8,89%	9,37%	10,26%	10,73%
Rentabiliteit	-1,19%	-0,13%	-9,64%	-6,27%	-0,29%	0,03%
Solvabiliteit I	0,21	0,19	-0,98	-7,54	-0,58	0,11
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	0,27	0,25	-0,95	-7,25	-0,10	0,85
Weerstandsvermogen	0,92%	0,71%	-8,87%	-6,27%	-0,29%	0,03%
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kengetallen overig	realisatie	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose
Kapitalisatiefactor	4,41%	3,82%	9,07%	0,83%	0,49%	0,32%
Weerstandsvermogen excl. materiële vaste activa	4,27%	3,73%	8,90%	0,66%	0,31%	0,14%
Algemene reserve / Totaal baten plus fin. baten	0,92%	0,71%	-8,87%	-6,27%	-0,29%	0,03%
Voorzieningen / Totaal baten plus financiële baten	0,28%	0,25%	0,24%	0,23%	0,24%	0,24%
Rijksbijdragen / Totaal baten plus financiële baten	88,94%	89,72%	96,43%	97,51%	97,46%	97,42%
Overige overheidsbijdragen en -subsidies / Totaal baten plus financiële baten	3,84%	3,62%	3,57%	2,49%	2,54%	2,58%
Investerings huisvesting / Totaal baten plus financiële baten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Investerings inventaris en apparatuur / Totaal baten plus financiële baten	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%	0,06%
Netto werkkapitaal / Totaal baten plus fin. baten	1,07%	0,86%	-8,81%	-6,21%	-0,23%	0,09%

NB: de personeelslasten zijn de lasten van het personeel in dienst van het samenwerkingsverband, uitgedrukt in percentages van het gehele budget (inclusief VSO LWOO en Praktijkonderwijs-doorbetalingen) De personeelslasten van de doorbetalingen aan VSO, LWOO en praktijkonderwijs zijn niet meegenomen. Deze worden door de scholen zelf verantwoord. Hierdoor ontstaat het beeld dat de personeelslasten slechts 11% zijn, maar in werkelijkheid is ruim 85% personeelslasten van het budget voor sec het samenwerkingsverband.

Nadat in 2022 bekend geworden is dat het verstrekken van een lening door de aangesloten schoolbesturen aan het samenwerkingsverband niet mogelijk is, zullen de individuele schoolbesturen moeten bijdragen aan het gezamenlijke tekort. De VSO-tekorten worden rechtstreeks door DUO ingehouden bij de scholen, de overschrijding van de budgetten voor LWOO en praktijkonderwijs worden volgens een verdeelsleutel verrekend.

10.2 Personele bezetting in FTE

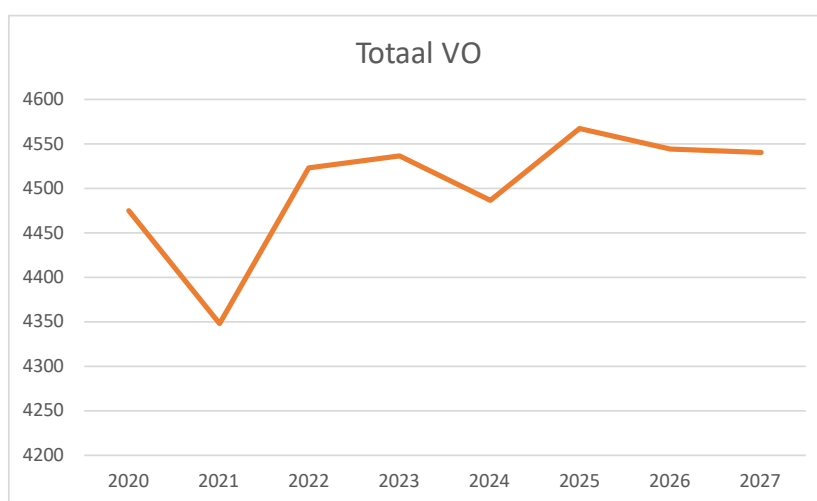
Kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>Aantal lln en studenten per 1 okt.</i>	realisatie	realisatie	realisatie	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose
	4475	4349	4523	4538	4487	4569	4545	4541
Personele bezetting per 31 december								
<i>Bestuur / management (fte)</i>	1	1	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
<i>Personeel primair proces (fte)</i>	3	2,1	2,6	2,4	2,3	2,3	2,3	2,3
<i>Ondersteunend personeel (fte)</i>	3	4,2	4	4	3,5	3,5	3,5	3,5
<i>Totale personele bezetting (fte)</i>	7,00	7,30	7,40	7,20	6,60	6,60	6,60	6,60

Bovenstaand de uitsplitsing van het aantal FTE's eind 2023:

- directie en management: 0,80 FTE
- onderwijzend personeel: 2,40 FTE, verdeeld over 3 medewerkers
- secretariaat: 0,6 FTE
- overig personeel: 3,4 FTE, verdeeld over 8 parttime medewerkers

De totale formatie bedroeg op 31-12-2023: 7,2 FTE.

10.3 Leerlingen aantallen

Totaal VO	
2020	4475
2021	4349
2022	4523
2023	4538
2024	4487
2025	4569
2026	4545
2027	4541

Voor het samenwerkingsverband is het totaal aantal leerlingen in de regio van belang. Het aantal leerlingen binnen de regio neemt af. De werkelijke daling is minder groot dan in de grafiek (bron DUO) is aangegeven. Dit komt omdat de nieuwkomers die korter dan een jaar in Nederland verblijven, niet mee worden genomen in de cijfers. Afname van het totaal aantal leerlingen leidt direct tot vermindering van bekostiging van meerdere componenten.

Aandacht+ ligt, met uitzondering van de gemeente Urk waar het aantal leerlingen toeneemt, in een krimpregio. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging van zowel de lichte ondersteuning als de zware ondersteuning. De bekostiging van de lichte ondersteuning bestaat uit een vast bedrag per leerling en voor LWOO en praktijkonderwijs is de bekostiging gebaseerd op percentages van het totaal aantal leerlingen. De zware ondersteuning wordt eveneens bepaald op basis van percentages van het totaal aantal leerlingen.

10.4 A.2 Meerjarenbegroting T T+1 T+2 en T+3

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Staat van baten en lasten x 1 €	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
<i>Prognose-basis, aantal IIn en studenten</i>	4.523	4.538	4.487	4.569	4.545	4.541
Baten						
<i>Rijksbijdragen</i>	6.010.749	6.663.201	6.540.337	6.660.604	6.625.617	6.619.786
<i>Overheidsbijdr./-subs. Ov. overheden</i>	259.257	268.908	242.000	170.000	172.500	175.000
<i>College-, cursus-, les- en examengelden</i>	0	0	0	0		
<i>Baten werk in opdracht van derden</i>	0	0	0	0		
<i>Overige baten</i>	487.912	493.850	0	0	0	
Totaal baten	6.757.918	7.425.958	6.782.337	6.830.604	6.798.117	6.794.786
Lasten						
<i>Personeelslasten</i>	827.071	807.076	660.751	679.879	699.526	728.713
<i>Afschrijvingen</i>	3.231	3.847	12.500	13.000	13.000	13.000
<i>Huisvestingslasten</i>	16.170	17.263	22.800	23.425	24.050	24.675
<i>Overige lasten</i>	42.355	40.112	87.450	69.700	71.950	74.200
<i>Doorbetalingen aan schoolbesturen</i>	5.949.340	6.567.911	6.652.845	6.472.821	6.008.988	5.951.856
Totaal lasten	6.838.167	7.436.208	7.436.346	7.258.825	6.817.514	6.792.444
Saldo baten en lasten	-80.249	-10.250	-654.009	-428.222	-19.397	2.342
<i>Financiële baten</i>	8	567	0	0	0	0
<i>Financiële lasten</i>	-207	0	0	0	0	0
Resultaat	-80.448	-9.683	-654.009	-428.222	-19.397	2.342

10.5 Balans – Meerjarig

Balans bedragen x € 1	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
Activa						
Vaste activa						
<i>Immateriële vaste activa</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Materiële vaste activa</i>	9.170	6.842	12.000	12.000	12.000	12.000
<i>Financiële vaste activa</i>	0	0	0	0	0	0
Totaal van vaste activa	9.170	6.842	12.000	12.000	12.000	12.000
Vlottende activa						
<i>Vorraden</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Vorderingen</i>	164.652	128.652	2.000	2.000	2.000	2.000
<i>Kortlopende effecten</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Liquide middelen</i>	124.095	148.387	0	0	0	5.000
Totaal van vlottende activa	288.747	277.039	2.000	2.000	2.000	7.000
Totaal van activa	297.917	283.881	14.000	14.000	14.000	19.000
Passiva						
Eigen vermogen						
<i>Eigen vermogen, alg. reserve</i>	62.353	52.671	-601.338	-1.029.559	-1.048.956	-1.027.217
Totaal van eigen vermogen	62.353	52.671	-601.338	-1.029.559	-1.048.956	-1.027.217
<i>Voorzieningen</i>	19.064	18.311	16.000	16.000	16.000	16.000
<i>Langlopende schulden</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Kortlopende schulden</i>	216.499	212.899	599.338	1.027.559	1.046.956	1.030.217
Totaal van passiva	297.917	283.881	14.000	14.000	14.000	19.000

10.6 Toelichting op de verwachte ontwikkeling m.b.t. de financiële structuur, huisvestingsbeleid

In de financiële structuur zal het e.e.a. veranderen m.b.t. de bekostiging van het praktijkonderwijs en daarnaast moet het expertisecentrum van Aandacht+ binnen drie jaar van locatie wisselen. Waar Aandacht+ nu gehuisvest is, komen nieuwe appartementen.

10.7 Toelichting van de verwachte ontwikkelingen in de staat van baten en lasten, fin gevolgen van verwachte leerlingenaantallen inclusief afstemming in de regio, pers. bezetting huisvesting, contractactiviteiten etc

De tekorten blijven de komende jaren, met de verwachting dat voor het eerst in 2026 ruimte ontstaat door aanpassing van de huidige bekostigingssystematiek voor LWOO en praktijkonderwijs. De negatieve resultaten zijn een opeenstapeling van gewijzigde maatregelen c.q. wetgeving van de afgelopen jaren. Er is een negatieve verevening door een hoger aantal VSO-leerlingen ten opzichte van de landelijke gemiddelden voor VSO, met name het aantal leerlingen in de hogere categorieën.

Het totaal aantal leerlingen op het LWOO en praktijkonderwijs met een percentage van 10,74 is altijd nog lager dan het landelijke gemiddelde in 2012 van 13,55%. Omdat het aantal leerlingen in de regio in 2012 nog altijd als basis geldt voor de bekostiging van LWOO en praktijkonderwijs is hier een jaarlijks tekort van ruim € 600.000 ten nadele van Aandacht+. Wanneer de bekostiging plaats zou hebben op basis van het landelijk gemiddelde, zouden de schoolbesturen niet hoeven bij te dragen.

10.8 Covid-19

De uitbraak van Covid-19 in 2020 heeft zich razendsnel ontwikkeld en met de varianten in 2021 en 2022 is dit helaas niet tot stilstand gebracht. Maatregelen die door diverse overheden zijn genomen om het virus in te perken hebben negatieve gevolgen gehad voor de (economische) activiteit. Aandacht+ heeft een aantal maatregelen genomen om de effecten van het Covid-19-virus te bewaken en te voorkomen, zoals veiligheids- en gezondheidsmaatregelen voor onze medewerkers (zoals beperking van sociale contacten, het plaatsen van acrylschermen tijdens onderzoeken, het gebruik van mondkapjes en handschoenen, vergaderingen vooral online enz.). De gevolgen voor de activiteiten en resultaten zijn in 2022 voor Aandacht+ beperkt. Het beleid en het advies van diverse instellingen wordt gevolgd om de activiteiten zo goed en veilig mogelijk voort te zetten zonder daarbij de gezondheid van onze leerlingen en medewerkers in gevaar te brengen. Zo vinden onderzoeken wel fysiek plaats, maar wordt de uitwerking zo veel mogelijk vanuit huis gedaan. In 2023 zijn er geen extra maatregelen meer nodig geweest.

10.9 Signaleringswaarde

Het buffervermogen van de baten ligt onder het minimum buffer vermogen van € 250.000. Gezien de te verwachten negatieve resultaten zal het eigen vermogen ook na 2023 volledig nodig zijn om het negatieve resultaat deels te kunnen dekken.

10.10 Proces accountantscontrole

Het proces van accountantscontrole is prima doorlopen. Aan de voorkant zijn duidelijke richtlijnen aan het samenwerkingsverband verstrekt om handvatten te bieden voor het opstellen van het jaarverslag. Daarnaast is Van Ree altijd snel bereikbaar als vraagbaak en sparringpartner. In een vroeg stadium zijn inleverdata bepaald zodat er ook tijd is om een voorscreening te doen en daar met de gekregen feedback nog actie op te ondernemen. En er is altijd veel duidelijkheid omtrent de processen en wat er van ons verwacht wordt.

11 Toezichthoudersverslag 2023 / Evaluatie toezichthouders swv Aandacht+

Emmeloord, 04-03-2024

Evaluatie toezichthouders samenwerkingsverband Aandacht+

Toezichthouders:

Joan Bosma
Hans Wildeboer
Marleen Lemstra
Dick Wever

Bezoldiging toezichthouders

Er is geen vergoedingsregeling vastgesteld voor de leden van het toezichthoudend bestuur.

Het toezichthoudend bestuur van de stichting Aandacht+ is in het jaar 2023 vier keer bijeengekomen en heeft haar taken als volgt uitgevoerd:

- De jaarrekening van 2022 is goedgekeurd
- De begroting van 2024-2027 is goedgekeurd

Toezichthoudend bestuur heeft in 2023 toegezien op de naleving van de wettelijke verplichtingen:

- De policy governance is verwoord in het toezichtkader 2.0 en vanuit dit kader is gehandeld
- Er is toezicht uitgeoefend op de gemandateerde bevoegdheden van de directeur.
- Er is toezicht gehouden op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding en aanwending van de middelen in het samenwerkingsverband.
- In november 2023 is de accountant aangewezen.
- Er is tweemaal overleg geweest met de OPR.
- Er is toezicht gehouden op de procedure om te komen tot een onafhankelijke voorzitter van het AB.

Ondersteuning door het intern toezicht aan het bestuur en de uitkomsten hiervan.

Het intern toezicht heeft minimaal viermaal per jaar overleg met het dagelijks bestuur en de directeur. Het dagelijks bestuur en de directeur bereiden de te agenderen onderwerpen voor, vervolgens worden deze voorstellen besproken met het toezichthoudend bestuur om deze vast te kunnen stellen en goed te keuren.

In het jaar 2023 hebben bovengenoemde personen als toezichthouder opgetreden bij het samenwerkingsverband Aandacht+ voor de VO-scholen in Emmeloord, Lemmer en Urk. In februari 2023 hebben de toezichthouders een evaluatie op het samenspel met de bestuurders gehad. De evaluatie heeft zich op drie thema's toegespitst. Van elk thema is een korte samenvatting gemaakt.

Accountantscontrole

De controle van de jaarrekening 2023 is door Van Ree Accountants uitgevoerd. Het toezichthoudend bestuur is tevreden over de samenwerking. Jaarlijks evalueert het toezichthoudend bestuur intern de samenwerking met de accountant. De accountant koppelt haar bevindingen van de interim- en jaarrekeningcontrole terug aan het voltallige toezichthoudend bestuur.

Focus op dialoog;

De toezichthouders zijn van mening dat er onderling voldoende open dialogen hebben plaats gevonden. Het bestuur heeft meerdere keren bijeenkomsten georganiseerd, waarbij de toezichthouders aanwezig waren. Bij deze bijeenkomsten is er open en transparant met elkaar gesproken. Er was voldoende ruimte voor kritische vragen en opmerkingen. De zorgelijke financiële positie van het samenwerkingsverband, de consequenties en de oplossingen op korte en lange termijn zijn opnieuw zorgvuldig besproken. Medio 2023 is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd met het doel oplossingen te vinden ten aanzien van de jaarlijkse financiële tekorten. In

het eindrapport zijn aanbevelingen omschreven die in 2023 deels zijn onderzocht en/of opgepakt. Er is gewerkt aan een integraal plan van aanpak om te komen tot een financieel gezonde organisatie.

Focus op visie:

De toezichthouders zijn van mening dat ze voldoende zijn meegenomen in het proces van besluitvorming en het tot stand komen van nieuwe beleid. Het bestuur heeft de toezichthouders meegenomen om in de uitvoering van het nieuwe ondersteuningsplan.

Focus op leiderschap en daadkracht;

De toezichthouders zijn van mening dat ze hun rol goed hebben weten in te vullen. Er is voldoende afstemming met elkaar geweest, waarbij er ruimte werd gecreëerd voor verschillende perspectieven en inzichten. Op de momenten dat er door het bestuur advies werd gevraagd of besluiten ter goedkeuring werden voorgelegd werd door de toezichthouders adequaat vanuit hun verantwoordelijkheid geacteerd. De toezichthouders zijn van mening dat het proces om tot een advies of besluit te komen door hen zorgvuldig heeft plaats gevonden.

Focus op kwaliteit

In diverse vergaderingen is de kwaliteit van de ondersteuning vanuit het Samenwerkingsverband besproken. Op basis van gesprekken met schoolleiders, zorgcoördinatoren en de OPR kan worden geconcludeerd dat de betrokkenen tevreden zijn over de deskundigheid, de ondersteuning en de bereidwilligheid de juiste stappen te zetten in de ondersteuning van de medewerkers en leerlingen binnen het SWV.

Afsluitend

Binnen het samenwerkingsverband is de zorgelijke financiële situatie in combinatie met het kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte voor zowel zware, lichte als basis ondersteuning nog steeds een grote zorg.

11.1 Nevenfuncties dagelijks en toezichthoudend bestuur 2023

Anne Dijk

Bestuurder/directeur van de Aeres Farms Holding Dronten, zonder bezoldiging.
Hieronder hangen vier BV's, Aeres Biologisch bedrijf, Aeres Weidebedrijf, Aeres Studentebedrijf en Aeres Landbouwbedrijf directeur/bestuurder. Zonder bezoldiging.

Aart Reussing

Lid de Raad van Toezicht van OC Leijpark in Tilburg

Marga Sijbom

Lid adviesraad van de stichting Technasium
onbezoldigd

Hans Wildeboer

Lid Raad van Advies NHL Stenden, Lerarenopleidingen Primair Onderwijs te Leeuwarden (tot 1 augustus 2023)

Marleen Lemstra

Lid meerdere RvT/ besturen van SWV- en
PFS Almere als penningmeester/ bestuurslid
onbezoldigd

Joan Bosma

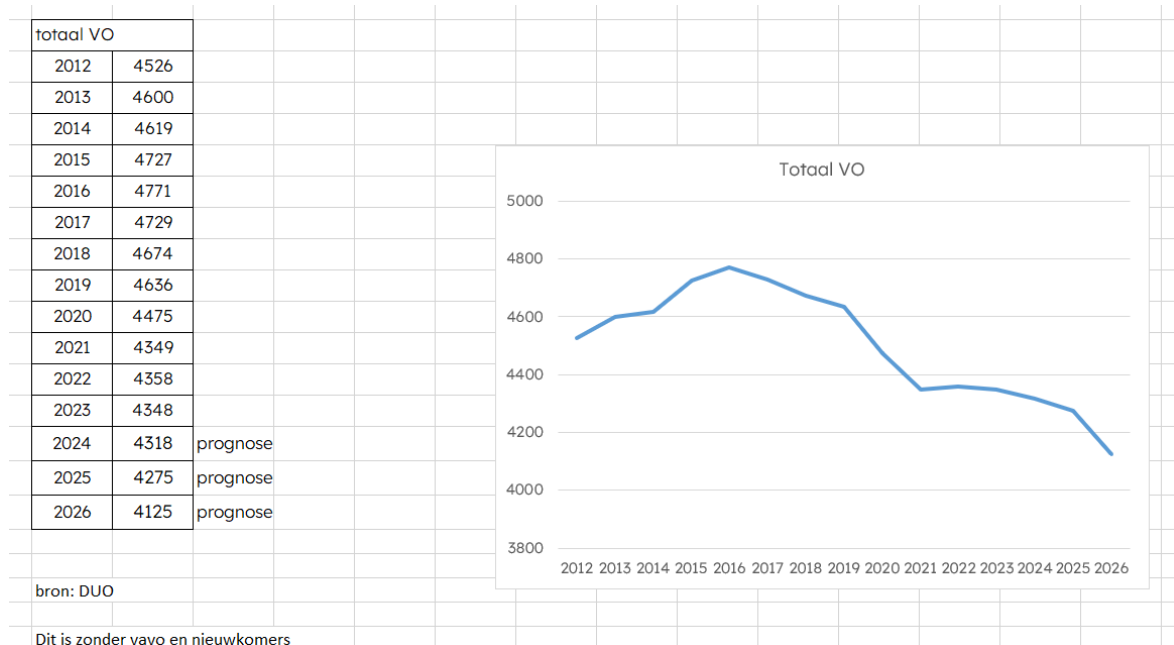
Geen nevenfuncties

Dick Wever

Geen nevenfuncties

11.2 Cijfers en tabellen

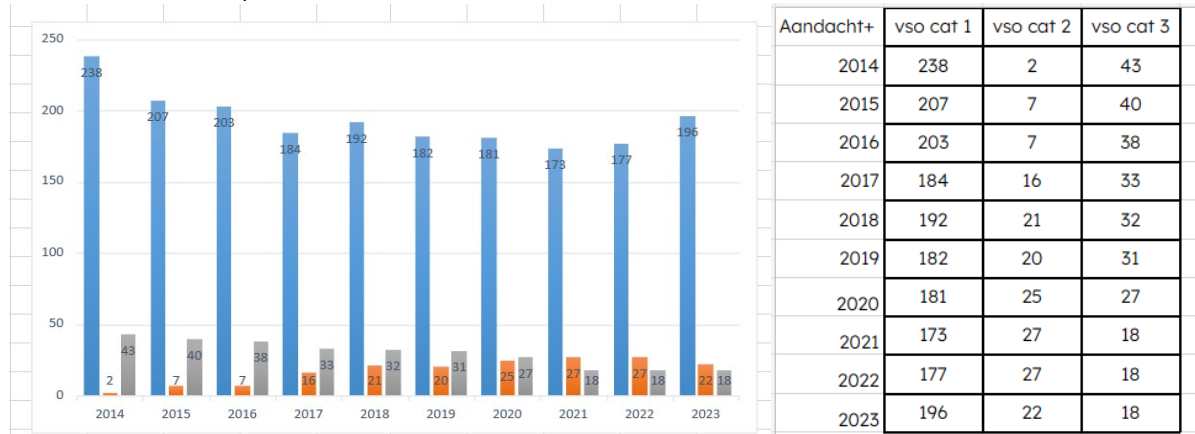
Het verloop van het totaal aantal leerlingen binnen de regio van Aandacht+ op 1 oktober 2023 – Toelichting bij de tabel staat in 9.3 - Aantal leerlingen op het VSO

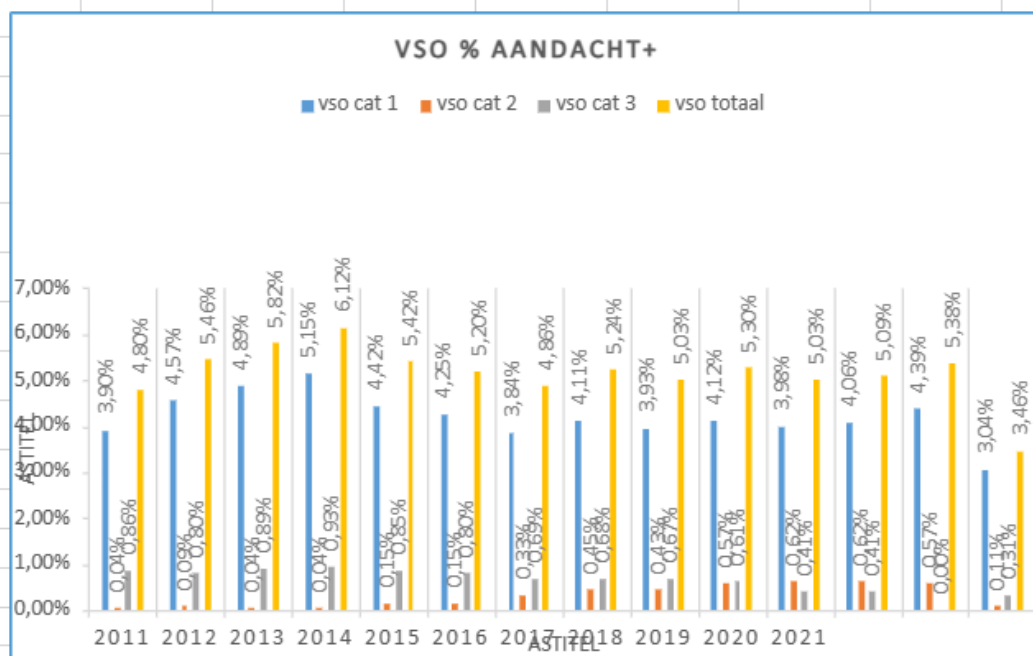
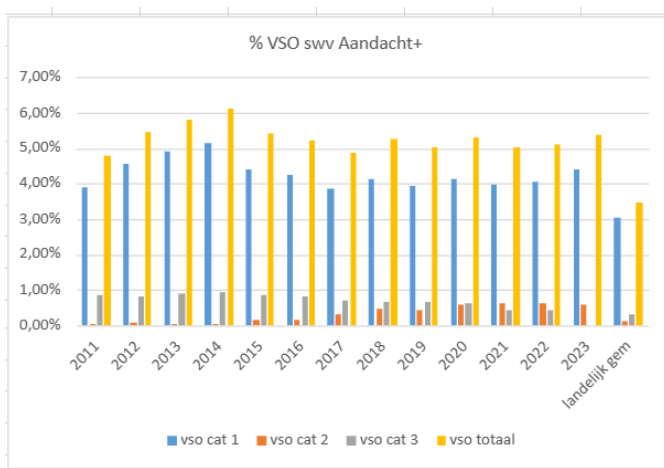
VSO

Het totaal aantal leerlingen in het VSO in 2023 is 19 hoger dan in 2022 voor categorie 1. We merken dat de zorgen binnen de scholen toenemen en dat dit steeds vaker resulteert in een TLV voor VSO. VSO categorie 2 is met 5 afgenomen. Dus totaal is het met 14 toegenomen.

In 2022 verandert de teldatum en verdwijnt de groeibekostigingsregeling. In 2023 is de nieuwe teldatum voor het VSO 1 februari in plaats van 1 oktober.

Aandacht+	vso cat 1	vso cat 2	vso cat 3	vso totaal
2011	3,90%	0,04%	0,86%	4,80%
2012	4,57%	0,09%	0,80%	5,46%
2013	4,89%	0,04%	0,89%	5,82%
2014	5,15%	0,04%	0,93%	6,12%
2015	4,42%	0,15%	0,85%	5,42%
2016	4,25%	0,15%	0,80%	5,20%
2017	3,84%	0,33%	0,69%	4,86%
2018	4,11%	0,45%	0,68%	5,24%
2019	3,93%	0,43%	0,67%	5,03%
2020	4,12%	0,57%	0,61%	5,30%
2021	3,98%	0,62%	0,41%	5,03%
2022	4,06%	0,62%	0,41%	5,09%
2023	4,39%	0,57%	0,41%	5,38%
landelijk gem	3,04%	0,11%	0,31%	3,46%

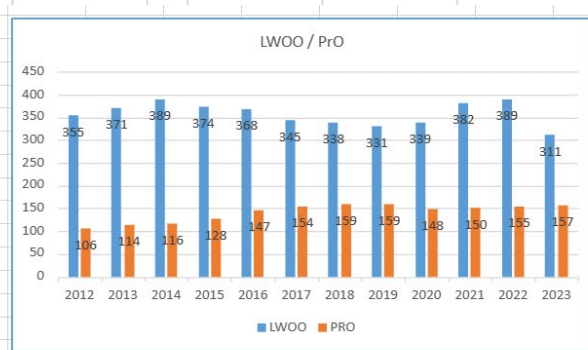
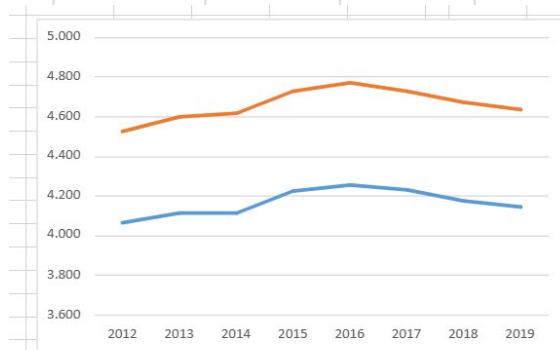
VSO categorie 1

Het aantal leerlingen in het VSO is vanaf de invoering van de wet op passend onderwijs afgenomen en is gestabiliseerd rond 180-195 in categorie 1. Dit is ongeveer 4% van alle leerlingen.

VSO categorie 2 en 3

Bij de hogere categorieën 2 en 3 is het totaal aantal leerlingen redelijk constant. Wel is er een verschuiving van de hoogste categorie naar de midden categorie. Dit is vooral te danken aan de bereidwilligheid van het VSO om met minder bekostiging genoeg te nemen. Hier ontstaat binnen Nederland ongelijkheid voor deze betreffende leerlingen. In een samenwerkingsverband met een ander regionaal profiel en daardoor een lager percentage van deze doelgroep, worden deze leerlingen in de hoogste categorie bekostigd.

Aandacht+	LWOO	PRO	overig VO	totaal VO	%LWOO	%PrO	som
2012	355	106	4.065	4.526	7,84	2,34	10,19
2013	371	114	4.115	4.600	8,07	2,48	10,54
2014	389	116	4.114	4.619	8,42	2,51	10,93
2015	374	128	4.224	4.727	7,91	2,71	10,62
2016	368	147	4.256	4.771	7,71	3,08	10,79
2017	345	154	4.230	4.729	7,30	3,26	10,55
2018	338	159	4.177	4.674	7,23	3,40	10,63
2019	331	159	4.146	4.636	7,14	3,43	10,57
2020	339	148	3.928	4.415	7,68	3,35	11,03
2021	382	150	3.817	4.349	8,78	3,45	12,23
2022	389	155	3.814	4.358	8,93	3,56	12,48
2023	311	157	3.927	4.358	7,14	3,60	10,74
			landelijke gemiddelde		10,71	2,84	13,55

In 2021 is het aantal ingestroomde leerlingen in klas 1 LWOO hoger geweest dan de jaren ervoor. Deze leerlingen zitten nu in klas 3 en hebben ook het komende jaar nog effect op de aantallen LWOO-leerlingen.

Omdat het budget door uitgestelde aanpassingen van de bekostiging nog altijd gebaseerd is op de lagere percentages in 2012, heeft dit een negatief effect op de bekostiging. Hoewel de percentages voor LWOO en praktijkonderwijs nog altijd onder de landelijke percentages van 2012 liggen, moeten de scholen bijdragen aan de tekorten voor LWOO en praktijkonderwijs.

De toename na 2012 heeft voor een deel te maken met de instroom van nieuwkomers en arbeidsmigranten. Het praktijkonderwijs is al jaren redelijk constant.

Opnieuw is de wetgeving, die nog altijd voortduurt op basis van een teldatum van 10 jaar geleden, verlengd. Ook al is besloten dat het praktijkonderwijs een eigen schoolsoort gaat worden met overeenkomstig de aangepaste bekostiging. Het verschil tussen de huidige situatie en het budget dat zou zijn toegekend wanneer met landelijke gemiddelden zou worden gewerkt, is jaarlijks, en dat geldt ook voor 2023, ruim € 600.000,-.

Overzicht activiteiten vanuit Aandacht+ m.b.t. begeleiding en onderzoek –

	dyslexie				onderzoeken					training									Advies	TLV								
cat	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
	check dyslexie	dyslexie onderzoek	verklaring	dyscalculie	deskundigheidsverklaring	capaciteitenonderzoek	psychologisch onderzoek	gedrag en sociaal em. onderzoek	overige onderzoeken	vroege toetsen	examenverrestrainingen	foalangstrainingen	workshops/ouderavonden	PMT (nieuw)	nieuwe begeleidingstrajecten	lopende begeleidingstrajecten	Klasseninterventies	VIB / begeleiding docent	begeleiding totaal (12+14+15+16+17+18)	totaal advies (consultatie, PCLT, PCL,ZAT)	Ronde Tafels	TLV PRO	aanw LWOO	TLV VSO	Aanmelding Rebound	niet onder te brengen	taalarangementen	totaal
2018	47	83	20	3	22	160	21	13	3	75	22	19	3	52	75	56	9	5	241	52	86	38	86	141	23	2	37	1153
2019	46	72	9	4	16	144	12	17	1	84	17	28	5	61	74	89	8	6	288	35	93	40	86	139	23	0	57	1166
2020	65	65	22	5	15	141	17	16	4	87	22	15	1	25	106	85	11	0	265	19	62	34	93	172	15	0	63	1160
2021	78	60	20	4	8	163	9	5	0	83	0	14	2	27	58	62	5	1	169	64	52	38	125	162	15	0	73	1128
2022	119	45	16	4	10	155	10	3	11	93	0	3	4	59	155		11	0	232	138	7	40	107	125	17	1	118	1251
2023	123	61	?	4	13	?	6	0	12	119	0	7	0	31	?	?	3	1	?	148	?	43	89	132	19	30	67	?

Deze tabel is nog under construction en lukt niet meer voor de deadline aan te leveren. Dit door een gebroken enkel bij de directeur...Na de vakantie wordt deze tabel nog up-to-date aangeleverd.

Voor het uitvoeren van PMT (psychomotorische therapie) zijn door de gemeenten Noordoostpolder NPO-middelen vrijgemaakt. Dit wordt eind 2024 vanuit NPO-middelen gestopt.

Het aantal malen dat Aandacht+ gevraagd is om advies te geven bij keuzes binnen het onderwijs is in 2023 toegenomen, evenals de begeleidingstrajecten.

Het aantal taalarrangementen neemt toe in 2023. Binnen de regio stromen steeds meer leerlingen uit die nog geen zes jaar in Nederland zijn en daardoor voor extra taalondersteuning in aanmerking komen.

Bijlagen

1. **Onderzoek Joop Vogel**
2. **Brief Tweede Kamer**

Stichting **AANDACHT+**

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs voor het Voortgezet Onderwijs
De Friese Meren, Noordoostpolder en Urk

Adviesrapport financiële tekorten

6 juni 2023

Vooraf	2
Inleiding en probleemstelling	2
Leerling ontwikkelingen.....	3
Leerlingpopulatie.....	3
Cijfermatig	4
De gevolgen van de huidige bekostiging	5
Expertise of schoolmodel	7
Basisondersteuning op orde en versterken	7
Kennisdeling	8
Handelingsbekwaamheid versterken	8
Scholing	9
Opting out LWOO	9
Ambulante begeleiding	10
Structuurklassen.....	10
Inzet orthopedagogen	11
Externe Rebound Inside Out	11
Symbiose gevolgd door terugplaatsing	13
Bevorderen overstap VO-VO	14
(S)BAO naar regulier VO	14
Huisvesting van het samenwerkingsverband	15
Fusie met een ander samenwerkingsverband	15
Overdracht van bekostiging.....	15
Financiële ondersteuning	15
Juistheid bekostiging residentiële leerlingen	16
Conclusies	17

Bijlagen

Vooraf

Het samenwerkingsverband Aandacht+ heeft in de achterliggende jaren al veel gedaan om het financiële vraagstuk waar ze mee geconfronteerd wordt op te lossen. Er is al kritisch naar de personele bezetting gekeken van A+, met als gevolg het reduceren van het aantal medewerkers met 1,0 fte. Het is de vraag of verdere bezuiniging op personeel niet ten koste zal gaan van kwaliteit van de diensten en de inzet en begeleiding voor en van leerlingen. Bij alle keuzes die het bestuur en de directie van het samenwerkingsverband (gaan) maken mag dat een ijkpunt zijn: wat levert de maatregel die we willen nemen op voor de begeleiding en ondersteuning van onze leerlingen in ons samenwerkingsverband. Op die manier hebben de onderzoekers ook gekeken naar mogelijke oplossingen of aanpakken ten behoeve van het samenwerkingsverband.

De onderzoekers bespreken in deze rapportage niet al eerder genomen of voorgenomen maatregelen, behalve als ze nog eens tegen het licht gehouden zouden moeten worden.

Meer leerlingen met passend(e) onderwijs en ondersteuning binnen reguliere scholen dat is de inzet van Passend Onderwijs. De uitstroom naar VSO en PrO moet beperkt worden. LWOO-indicaties moeten worden afgegeven als het echt niet anders kan.

Welke inhoudelijke en financiële maatregelen (prikkel) zijn er te nemen om het samenwerkingsverband weer financieel gezond te maken en de eigen bijdragen van de scholen aan het samenwerkingsverband nagenoeg te reduceren tot nul?

Zo'n trendomkering is niet alleen financieel noodzakelijk, maar ook wenselijk voor leerlingen en hun ouders. Meer inclusief onderwijs is de stip op de horizon voor het onderwijs en de partners waarmee dat onderwijs samenwerkt.

Inleiding en probleemstelling

De bekostiging voor extra ondersteuning op het VSO, LWOO en praktijkonderwijs gaat ten koste van de lumpsum van de aangesloten scholen van Aandacht+, een ongewenst effect van de invoering van de Wet op Passend Onderwijs.

De middelen die beschikbaar zijn voor het samenwerkingsverband worden ingezet ten behoeve van alle scholen. Door de afbouw van de verevening en de bekostigingssystematiek van LWOO en praktijkonderwijs zijn de middelen niet toereikend. Het eigen vermogen is volledig opgebruikt om voorzieningen van het SWV in stand te houden. Om de kwaliteit en de diensten te behouden dragen de besturen in 2022/2023 bij aan zowel de tekorten op de zware als de lichte ondersteuning. De grens van bezuinigen is bereikt, verder bezuinigen heeft effect op de kwaliteit van de ondersteuning. In meerdere overleggen met vertegenwoordigers van het ministerie, de VO-raad en het steunpunt Passend Onderwijs is aandacht gevraagd voor de situatie. Er is sprake van een stapeling van oorzaken:

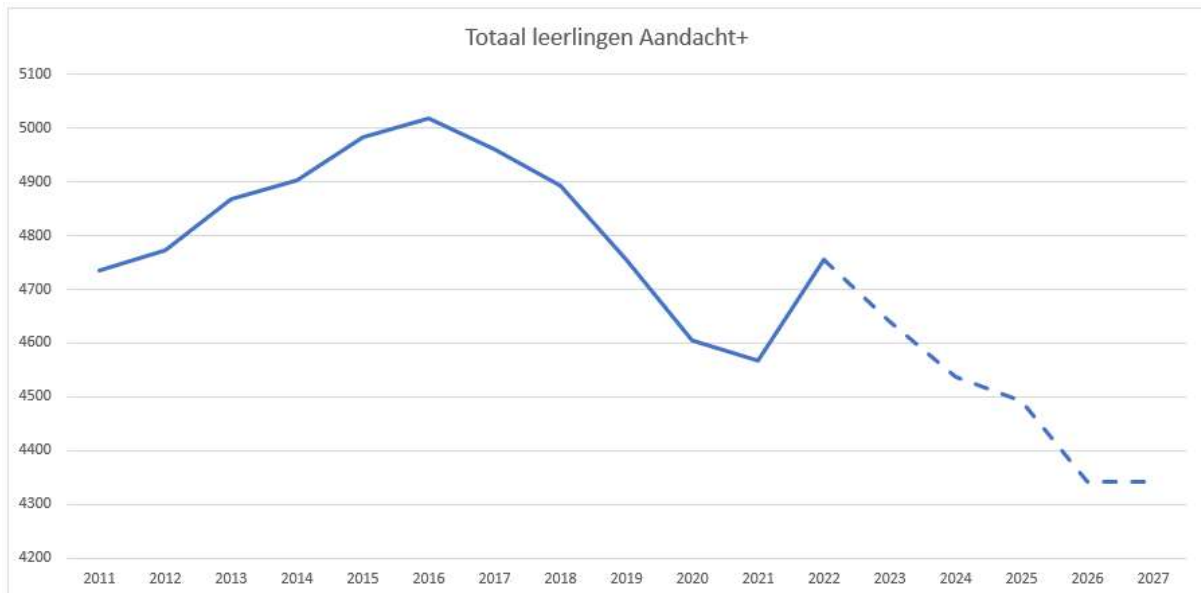
- het boven landelijk gemiddelde aantal leerlingen met ernstige meervoudige handicaps,
- het aantal leerlingen in pleeggezinnen en gezinshuizen,
- de nieuwkomers en de arbeidsmigranten.

Hierdoor is er een bovengemiddeld aantal leerlingen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte en is een groot deel aangewezen op PRO en VSO.

Omdat meerdere activiteiten van Aandacht+ gesubsidieerd worden of met cofinanciering plaats vinden, leidt bezuinigen op activiteiten tot minder inkomsten vanuit subsidies en tot daling van de kwaliteit van de ondersteuning door het SWV.

Leerling ontwikkelingen

Uit de meerjarenbegroting 2023-2027 is onderstaande leerlingontwikkeling zichtbaar van de afgelopen 12 jaar en de prognose tot en met 2027. Dit betreft zowel de VO-leerlingen als de VSO-leerlingen.

Ten opzichte van 2022 daalt het leerlingaantal conform de prognose tot en met 2025 met 8,7%. Dit betekent ook dat de bekostiging navenant zal dalen. In de meerjarenbegroting is een oplopend verlies zichtbaar van € 457.000 in 2023 tot € 725.000 in 2027.

Leerlingpopulatie

Er is naar verhouding een grote groep leerlingen uit de randgemeenten, die een beroep doen op VSO en extra zorg- en begeleiding (middels LWOO) binnen het samenwerkingsverband.

De leerlingen in het VSO komen uit een grotere regio, dan alleen het gebied van het samenwerkingsverband en binnen de regio wordt een groter beroep op het VSO gedaan (o.a. veel zorgboerderijen, meer dan gemiddeld, kinderen in pleeggezinnen op Urk, gezinsvervangende tehuizen, leerlingen uit het reformatorische samenwerkingsverband, die niet meer binnen de eigen scholen kunnen worden opgevangen). Er is sprake van een toename van arbeidsmigranten, asielzoekers (AZC Luttelgeest) en leerlingen uit oorlogsgebieden in de regio van het samenwerkingsverband, veel NT-2-leerlingen dus. De leerplichtige kinderen komen binnen de scholen van het samenwerkingsverband terecht en doen een beroep op LWOO of komen in het Pro terecht. Bij beiden is een stijging in aantallen te zien.

Er is een groep asielzoekerskinderen – die korter dan een jaar in Nederland zijn – die wel onderwijs ontvangen, maar niet bekostigd worden. Sinds 2019 worden deze leerlingen die korter dan een jaar in Nederland zijn niet meer meegerekend voor de bekostiging van het SWV (vandaar de knip in 2019 wat betreft de leerlingenaantallen). Het gaat – voorzover bekend – om circa 150 lln.

Er is tevens sprake van sociale trek van het westen naar het noorden. Er komen meer mensen uit Amsterdam, Almere en Lelystad naar de Noordoostpolder, vanwege goedkopere woningen. Het gaat hierbij vaak om laaggeschoolde gezinnen, met een problematiek, die zorgen voor een groter beroep op ondersteuning in het onderwijs (LWOO en ook wel Pro). Van de groep leerlingen die naar de Noordoostpolder verhuizen is de inschatting dat circa 50 % op of onder de armoedegrens leeft.

Het is daarom uitzonderlijk dat het de afgelopen jaren deels gelukt is het aantal leerlingen in het VSO terug te dringen. Ook wordt bij het afgeven van een TLV door de PCLT (Commissie van Advies voor het VSO) veelal een toewijzing van categorie laag gedaan (midden en hoog komt alleen in aanmerking als de indicatiestelling dat volgens de criteria vereist). Dat drukt de kosten per leerling in het VSO aanzienlijk.

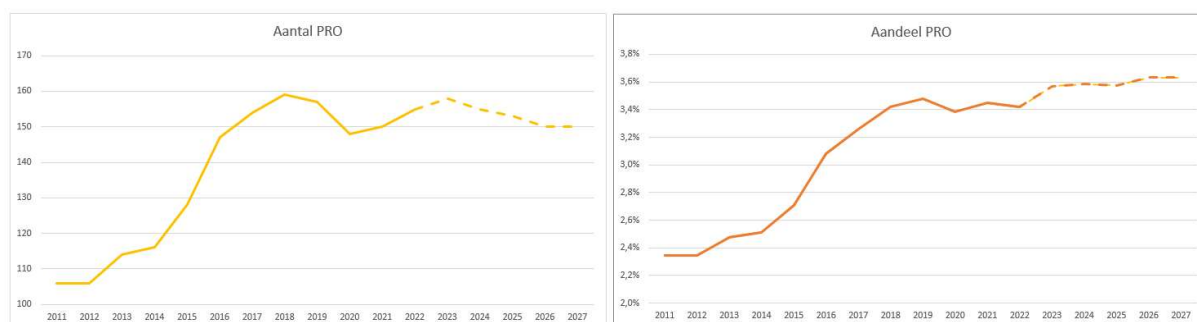
Het aantal leerlingen in het PrO is de afgelopen jaren fors gestegen. Voor het samenwerkingsverband betekent deze stijging een behoorlijk beroep op de middelen. Er zijn “teveel” leerlingen in het PrO in relatie tot de financiering.

Er is sprake van afstroom van leerlingen van vmbo bb/kb naar het PrO (vorig jaar 6 à 7 en dit jaar al 8, waarbij er waarschijnlijk nog 3 leerlingen extra komen). Deze leerlingen hebben vaak al LWOO, maar verblijven wel langer binnen het onderwijs met een PrO-bekostiging. De verwachting is dat er de komende jaren meer leerlingen die op vmbo bb/kb zitten zullen afstromen naar het PrO. Leerlingen met een niet-Nederlandse achtergrond komen nogal eens op het PrO terecht. Niet vanwege hun intelligentie, maar omdat ze een te grote taalachterstand hebben. Deze leerlingen worden vaak op hun 16^e of 17^e levensjaar naar Entree-onderwijs geschakeld (om uiteindelijk op niveau-2 (startkwalificatie) te kunnen uitstromen. Daarbij wordt in het PrO fors ingezet op taal en minder op de praktijk, waardoor ze sneller geschakeld kunnen worden. Overigens is dat voor De Zonnebloem ook het geval, leerlingen wordt niet naar het vmbo geschakeld. Als er geschakeld wordt, dan naar Entree-opleidingen van ROC Friese Poort.

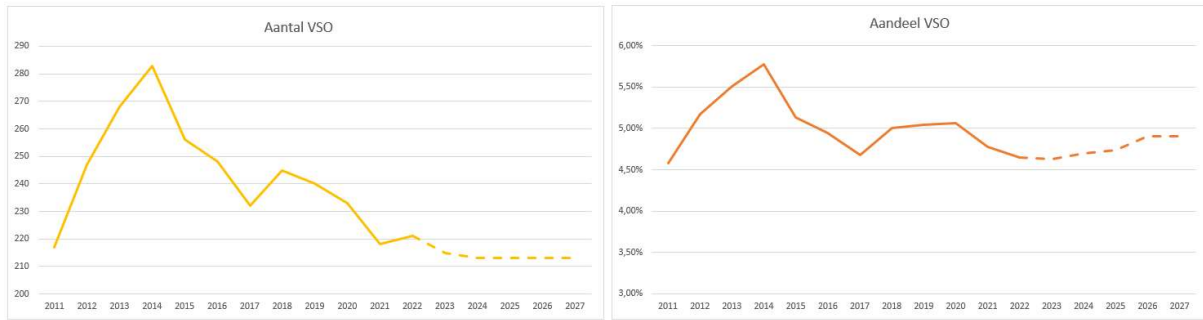
De VSO-verwijzingen zijn te hoog wat met name is te wijten aan de populatie van het SWV. Financieel is hier de meeste winst te behalen. Er zijn echter al heel veel inspanningen verricht om (in aantallen en categorie midden en hoog) zo weinig mogelijk VSO-leerlingen binnen het samenwerkingsverband toe te laten. De externe omgeving maakt het bijna onmogelijk om hier verder op te sturen.

Cijfermatig

Uit de leerlingaantallen is onderstaand beeld zichtbaar ten aanzien van het aandeel PRO en aandeel VSO.

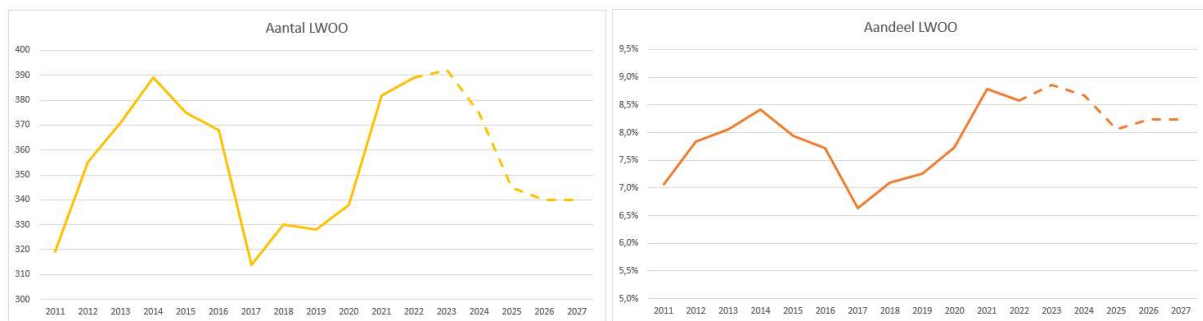
Opmerkelijk is dat PRO is gestegen van 2,3% in 2011 naar 3,3% in 2022 en doorstijgt naar 3,5% in 2027. Dit betreft een gerealiseerde stijging van 48% in tien jaar tijd tussen 2011 en 2021. Het landelijke percentage in 2021 is 3,2%. Ten opzichte van het aantal in 2011 zijn de meerkosten van 49 leerlingen (maal € 5.188 per leerling) in 2022 en betreft dit een bedrag van € 254.000.

Het VSO laat een opmerkelijke trend zien. In 2014 is een piek geweest van 283 leerlingen. Inmiddels is dit gedaald naar 221 leerlingen in 2022. Wel is het aandeel van 4,7% nog fors hoger dan het landelijke gemiddelde van 3,9%. Dit is 20% hoger. Zou het SWV op het landelijke gemiddelde zitten dan zou dat ongeveer € 700.000 aan overhevelen van bekostiging naar het VSO schelen.

Hiermee is deze hoge verwijzing naar het VSO financieel een fors probleem voor het SWV. Een verwijzing naar het VSO kost per leerling minimaal € 13.132 (cat. 1 – het overgrote deel) tot en met € 28.314 (cat. 3). Doordat het SWV ruim boven het landelijke gemiddelde zit gaat de totale zware bekostiging op aan de overdracht van middelen aan het VSO. Zie voor een voorbeeld van het effect van 12 leerlingen minder van VO naar het VSO bijlage IV.

Naast de hoge verwijzingen naar het VSO zijn er momenteel meer aanvragen LWOO dan de standaard bekostiging LWOO voor het SWV. Dat betekent dat er vanuit andere middelen toegelegd moet worden. In onderstaande grafieken is het verloop van de LWOO beschikkingen zichtbaar over de periode 2011 tot en met 2027.

Opmerkelijk is dat het aandeel LWOO sinds 2017 is toegenomen en op basis van de prognoses niet voldoende gaat dalen.

(Een prognose inzake de demografische ontwikkelingen, de leerlingprognoses V(S)O en de instroom van SO en SBAO in het VSO lag buiten de scope van de onderzoekers.)

De gevolgen van de huidige bekostiging

In de brandbrief aan het ministerie van OC & W is aangegeven waar de huidige financiële problematiek van het samenwerkingsverband door wordt veroorzaakt.

Kort samengevat draait het om:

- In 2012 zat het samenwerkingsverband ruim onder het landelijk gemiddeld aantal leerlingen LWOO en praktijkonderwijs (teldatum 1 oktober 2012) dat heeft verregaande financiële consequenties;
- De hervorming van de bekostigingssystematiek PrO/LWOO is telkens uitgesteld (inmiddels niet voor 1 januari 2026);
- Opting out in Lemmer, terwijl de bekostiging van LWOO in deze plaats niet mee kwam (er van uitgaande dat de bekostiging zou worden aangepast per 2018);
- Sterk gewijzigde situatie in de regio door meer instroom van nieuwkomers, vluchtelingen en arbeidsmigranten, het hoogste percentage pleegkinderen van Nederland en een toename van het aantal zorgboerderijen;
- In de jaren 2019 – 2021 zijn de reserves van het samenwerkingsverband aangesproken, om de achterblijvende bekostiging te compenseren. Vanaf 2021 wordt gekort op de lumpsum van de deelnemende scholen, wat ten koste gaat van de basisondersteuning.

Aanbeveling: *maak bezwaar tegen het antwoord van het ministerie van OC & W van 16 maart 2023 waarbij u cijfermatig aantoont dat er sprake is van bijzondere, uitzonderlijke omstandigheden die niet waren te voorzien op het moment dat de wet op Passend Onderwijs van kracht werd en stuur afschriften van uw brief aan alle fracties van de Tweede Kamer (woordvoerders onderwijs), met een beroep op de uitspraken gedaan door de minister van OC & W (primair en voortgezet onderwijs, de heer Wiersma) in de Kamercommissie, waarin hij de toezegging aan de fracties deed samenwerkingsverbanden die financieel in de knel komen, buiten hun eigen schuld, financieel te zullen compenseren.*

U kunt gebruik maken van het aanbod van het ministerie van OC & W om in contact gebracht te worden met andere samenwerkingsverbanden, waar vergelijkbare problematiek als bij het uwe speelt (laatste zin van de brief).

Expertise of schoolmodel

Het samenwerkingsverband Aandacht+ werkt conform het expertisemodel. Aan de onderzoekers is gevraagd of een ander model, i.c. het schoolmodel, een alternatief zou kunnen bieden voor het huidige model en wellicht tot financieel voordeel zou kunnen lijden.

In bijlage I worden kort de kenmerken van de modellen die er zijn samengevat.

Het huidige model heeft zijn waarde al sinds een groot aantal jaren bewezen. De infrastructuur van het samenwerkingsverband is al gevormd voor de wet op Passend Onderwijs van kracht werd.

Overschakelen van het expertise- naar het schoolmodel zou ten koste gaan van de opgebouwde, goed werkende infrastructuur. Het zou kostbaar zijn om die overstap te maken, vanwege een noodzakelijke reorganisatie en de kosten die daar aan gekoppeld zijn. Ook zou het betekenen dat jaren opgebouwde kennis, netwerken, efficiencyvoordelen en werkwijzen verloren kunnen gaan en weer opnieuw moeten worden opgebouwd. De kost gaat in dit geval niet voor de baat uit.

Aanbeveling: *handhaaf het huidige expertisemodel. Onderzoek wel of de huidige medewerkers efficiënt en adequaat binnen het samenwerkingsverband van scholen worden ingezet en of werkwijzen anders georganiseerd of belegd kunnen worden.*

Basisondersteuning op orde en versterken

Op alle VO-scholen zijn zorg- en/of ondersteuningscoördinatoren actief. Elke school heeft een ondersteuningsprofiel. Er is echter onvoldoende bekendheid van de kennis, vaardigheden en ondersteuningsmogelijkheden die op de scholen voor (speciaal) voortgezet onderwijs aanwezig zijn. Er is ook onvoldoende kennis van elkaar om elkaar te kunnen ondersteunen.

De besturen hebben te weinig zicht op de kwaliteit van de basisondersteuning op de scholen (o.a. doordat daarvoor geen standaarden zijn geformuleerd) en kunnen daar dus ook niet op sturen. Er vindt wel overleg plaats op operationeel en strategisch niveau, maar op tactisch niveau niet. Hier is wel behoefte aan en kan helpen beleidsmatige interventies te realiseren en de kwaliteit van de basisondersteuning te verhogen waardoor meer inclusiviteit gerealiseerd kan worden. Dit overleg zal plaats moeten vinden tussen directeuren onderwijs van de VO-instellingen en stafmedewerkers van de scholen, experts van het SWV en de directeur van het SWV.

Wat beter kan is dat er actieve samenwerking gezocht wordt tussen de scholen, kennis wordt verzameld over elkaars ondersteuningsactiviteiten en de kennis daarvan wordt gedeeld. Ook zit er veel kennis bij de scholen voor VSO en PrO binnen het samenwerkingsverband. Methodieken en aanpakken van individuele en groepen leerlingen, die hun nut en effectiviteit bewezen hebben ter bevordering van het welbevinden, gedragsmatige verbeteringen en het komen tot leren van leerlingen kunnen worden gedeeld.

Aanbeveling: *inventariseer in het VO, PrO en VSO bewezen methodes, aanpakken en strategieën en stel deze ter beschikking van iedere school en leidinggevende/zorg- en ondersteuningscoördinator zodat die ingezet kunnen worden ten behoeve van versterking van de basisondersteuning in de klas/groep. Organiseer een overleg op tactisch niveau (met directeuren van de VO-scholen en de staf) om te komen tot structurele verbeteringen in de zorg- en ondersteuningsstructuur en vergroten van de inclusiviteit.*

Kennisdeling

Er is veel kennis binnen de scholen van VSO en PrO aanwezig ten aanzien van leerlingen met een speciale of specialistische vraag t.b.v. gedrag en/of leren. Te denken valt aan leerlingen met ass-problematiek, internaliserende problematiek e.d. Het zou kunnen helpen om leerlingen binnen de eigen VO-scholen te ondersteunen en begeleiden als deze kennis en de daaraan gekoppelde vaardigheden ter beschikking komen voor de scholen. Deze kennis zit vooral bij de VSO-scholen en de orthopedagogen van het samenwerkingsverband. Het SWV zou een makelaarsfunctie kunnen gaan bekleden in het uitwisselen van de beschikbare kennis aan de VO-scholen door middel van 'coaching on the job'.

De expertise van de Zonnebloem kan veel nadrukkelijker gekoppeld worden aan het SWV, waardoor Iln. meer in de eigen omgeving/school bediend kunnen worden.

Aanbeveling: *maak een kennis en vaardigheden"bank" om deze ter beschikking te stellen voor iedereen binnen de scholen. Zorg d.m.v. actieve communicatie dat de inhoud van deze databank onder de aandacht wordt gebracht van elke onderwijsgevende of daaraan gerelateerde medewerker binnen de scholen.*

Het SWV kan kennis van bij PRO- en VSO-scholen beschikbaar stellen aan VO-scholen door budget beschikbaar te stellen aan PRO- en VSO-scholen voor uren van medewerkers met (specifieke) expertise en deze vervolgens te koppelen aan medewerkers op de VO-scholen. Op deze wijze wordt er via coaching on the job kennis overgedragen waardoor de basisondersteuning op de VO-scholen wordt versterkt.

Handelingsbekwaamheid versterken

Wat van groot belang is, is dat docenten / onderwijsassistenten / mentoren / coaches en ondersteuningscoördinatoren steeds beter in staat en bekwaam zijn om aan de extra ondersteuningsbehoeften van leerlingen tegemoet te komen. In zijn algemeenheid is dat te veel en te vaak nog niet het geval binnen het reguliere VO. Het is vaak lastig om in het VO mee te kijken in de klassen.

Het vergroten van de handelingsbekwaamheid kan worden gestimuleerd door:

- Een scholingsaanbod (gebaseerd op de leervraag van personeel en o.b.v. gesignaleerde hiaten door het samenwerkingsverband of de eigen ondersteuningscoördinatoren/leidinggevenden van de scholen);
- Onderlinge uitwisseling van kennis en kunde tussen VSO en VO (zie ook hierboven);
- Ondersteuning vanuit het expertisecentrum (gebeurt overigens vaak al);

Het helpt ook om in het eerste jaar van de overstap van een leerling van het VO naar het VSO te blijven monitoren hoe het met deze leerling gaat en wat het VSO "anders" doet dan in het reguliere VO gebeurt, om daarvan te kunnen leren.

Uit de literatuur blijkt dat scholing het meest succesvol is als er aandacht wordt besteed aan kennis, vaardigheden en attitude. Een positieve houding (in woord en gebaar) van personeel tegenover een leerling met een specifieke ondersteuningsbehoefte is van groot belang.

Het scholingsaanbod kan worden opgezet vanuit één of meerdere scholen. De besturen bekostigen deze scholing en delen de kosten daarvoor.

Het is nodig dat er meer gebruik gemaakt wordt van de kennis en kunde van het VSO. Er is geen infrastructuur voor uitwisseling van kennis en kunde. Dat zou bevorderd kunnen worden.

Als de Zonnebloem ook op de campus komt dan is meer samenwerking mogelijk.

Scholing

Het algemene beeld is ook dat docenten in het voortgezet onderwijs (op alle niveaus) onvoldoende kennis en kunde hebben, anders gezegd voldoende handelingsbekwaam zijn, om lichtere gedrags- en cognitieve problematiek van leerlingen die dat nodig hebben adequaat te kunnen opvangen en begeleiden. Naast vraag gestuurde is aanbod gestuurde scholing en informatieverstrekking aan te bevelen om het kennis- en vaardighedeniveau van onderwijsgeevenden en ondersteuners/begeleiders in de scholen te vergroten. Daartoe moet op strategisch, tactisch en operationeel niveau worden bepaald wat nodig is voor de verbetering van de ondersteuning en begeleiding in de klas (preventief).

Te denken valt aan:

- Vroegtijdige signalering
- Kennis van de ondersteuningsstructuur en -mogelijkheden
- Bewezen methoden van ondersteuning en begeleiding van leerlingen (met een hulpvraag) in de klas
- Vaardigheden in gespreksvoering (trainingen aanwezig bij VSO)
- Kennis van leerlingen met ass-problematiek
- Klassenmanagement voor elke groep: hoe om te gaan met “lastig” gedrag
- Etc.

Aanbeveling: *maak voor het hele samenwerkingsverband een scholingsaanbod, zoek daar specialisten bij en prioriteer per school de scholing die jaarlijks gevolgd moet worden.*

Opting-out LWOO

Een optie om te hoge aantallen LWOO-beschikkingen te bekostigen is de opting-out voor LWOO. Hierdoor wordt het totale beschikbare budget verdeeld over de te kiezen verdeelsleutel en daardoor is er nooit een overschrijding. Dit kan leiden tot een betere verdeling van middelen. Hierbij moet wel zorgvuldig naar de verdeelsleutel gekeken worden en in ieder geval de BB en KB populatie van het VMBO meegenomen worden. Deze optie lost overigens het tekort niet op. VO-scholen hoeven niet meer bij te storten voor het tekort op PRO/LWOO, maar ontvangen per saldo minder LWOO middelen. Bij opting-out moet ieder bestuur van het samenwerkingsverband instemmen. Op basis van de gehouden interviews lijkt hier onvoldoende draagvlak voor te zijn. Volgens deze bestuurders zou het geld onvoldoende terecht komen bij de leerlingen die het nodig hebben. Momenteel is er wel sprake van gedeeltelijke opting out (VMBO gl/tl).

De nieuwe bekostigingsystematiek LWOO/PrO staat op zijn vroegst voor 1 januari 2026 gepland en lost op de korte termijn derhalve niets op. Het is lastig om in te schatten wat de precieze verdeling gaat worden, maar er kan sprake zijn van een overgangperiode omdat de middelen op macroniveau herverdeeld gaan worden.

Aanbeveling: *binnen het bestuur van het SWV zou nogmaals overwogen kunnen worden om opting-out voor LWOO te gaan toepassen. Voordeel is dat er een eigen verdeelsleutel (waarbij in ieder geval de KB- en BB-leerlingen meegenomen moeten worden) toegepast kan worden en scholen niet actief geld hoeven bij te storten voor het SWV.*

Ambulante begeleiding

Op verzoek worden incidenteel ambulante begeleiders ingezet. Er zijn er 3, twee vanuit het samenwerkingsverband, ook gekoppeld aan de Rebound Inside Out, en één vanuit De Twijn, gespecialiseerd in medische en lichamelijke problematiek (er zitten op de Twijn ergotherapeuten en verpleegkundigen die eventueel kunnen meekijken). Ook worden deze ambulante begeleiders incidenteel ingezet om preventief mee te kijken en te ondersteunen in klassen/groepen (o.a. middels video interactietraining). De inzet van de aanwezige ambulante begeleiders zou, volgens een aantal geïnterviewden, nog beter, efficiënter en vaker mogen plaatsvinden, t.b.v. van het nemen van preventieve maatregelen en het doen van bewezen interventies.

Aanbeveling: *handhaaf deze ondersteuning en begeleiding en bouw die zo mogelijk binnen de budgettaire mogelijkheden nog uit. Het doel is om zoveel mogelijk leerlingen binnen het reguliere VO te houden (inclusief onderwijs), hetgeen op termijn financieel voordeel gaat opleveren.*

Structuurklassen

Momenteel gaan er nog regelmatig leerlingen van het VO naar het VSO. Het blijkt dat sommige leerlingen in het reguliere VO (vmbo, havo en vwo) vastlopen, waarna er een doorverwijzing naar het VSO plaatsvindt. Dat laatste gebeurt binnen het samenwerkingsverband overigens deskundig en zorgvuldig (door de PCLT).

Leerlingen die behoefte hebben aan meer structuur zouden geholpen kunnen zijn met een kleinere, vaste groep van docenten en coaches, die een relatie aangaan met de leerlingen. Ook helpt minder wisseling van lokalen. Een vaste structuur (b.v. een coach- of mentoeruur aan het begin van de dag), zo blijkt ook uit wetenschappelijk onderzoek, helpt bij het ondersteunen van leerlingen om hun gedrag te reguleren en tot leren te komen: rust, reinheid, regelmaat.

Elders in het land zijn structuurklassen ingericht in een co-ontwerp van VSO en VO. Om de instroom vanuit VO naar VSO te verkleinen, of misschien zelfs overbodig te maken, zou in gezamenlijkheid tussen de VO-scholen en het VSO gekomen kunnen worden tot een structuurklas voor leerlingen met ass-problematiek. Daarvoor zou LWOO-bekostiging kunnen worden ingezet. Deze optie is voor het samenwerkingsverband en de VO-scholen een veel minder kostbare optie dan leerlingen naar het VSO (in Lelystad) te laten gaan. Iedere structuurklas van 12 tot 13 leerlingen met een bekostiging op LWOO-niveau levert een besparing van circa € 100.000 per jaar op doordat deze leerlingen niet naar het VSO worden verwezen. Daarnaast kunnen deze leerlingen een diploma halen op de eigen school.

Van VO naar VSO (op basis van informatie van de scholen en Eduvier)

School	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Zuyderzee Lyceum	-	-	4
Zuyderzee Lemmer	1	-	2
Bonifatius	2	1	-
Emelwerda College	2	1	5
Berechja College	3	6	7
Vakcollege	-	1	2
Aeres Groen	3	4	3
Aeres PrO	-	-	-
Totaal	11	13	23

Aanbeveling: *onderzoek de mogelijkheid voor het vormen van een structuurklas in Emmeloord, in samenwerking tussen de VO-scholen en het VSO en start deze zo snel mogelijk op. Het Carmel College*

in Emmen werkt met een aantal structuurklassen specifiek voor leerlingen met ASS-problematiek. Het is raadzaam om daar te kijken hoe zij omgaan met structuurklassen. Zij bekostigen dat met LWOO.

Inzet orthopedagogen

De orthopedagogen van het samenwerkingsverband worden ingezet in de PCL(T). Het betreft de aanvragen voor VSO, PrO, LWOO en Rebound, waarbij de eerste en laatste drie een eigen PCL kennen. Het voordeel daarvan is dat er sprake is van een deskundig, professioneel en zorgvuldig oordeel. De PCL(T) maakt daarbij gebruik van landelijke criteria.

De leden van de twee PCL's overleggen met elkaar als er casussen zijn waar twijfel is over mogelijke toekenning van een TLV voor één van de genoemde onderwijssoorten, de rebound of een LWOO-beschikking. Omdat ze dicht bij elkaar zitten verloopt dat overleg gemakkelijk en soepel.

Sommige leerlingen worden in leerjaar 7 en 8 op verzoek van het basisonderwijs al door orthopedagogen van het SWV bekeken om zo tot goede diagnostiek te komen, zodat leerlingen een goede start kunnen maken in het VO. Voor deze extra service wordt door het PO niet betaald. Het voordeel is dat er veel beter ingespeeld kan worden op de ondersteuningsbehoefte van deze leerlingen (denk b.v. aan afnemen NIO, WISC, een dyslexie-verklaring of andere extra ondersteuning).

Ook worden ze zo nu en dan ingezet t.b.v. het MBO in Emmeloord. Voor deze inzet wordt wel een rekening gestuurd gebaseerd op de inzet in uren.

De orthopedagogen worden ook ingezet op de VO-scholen t.b.v. diagnostiek en onderzoeken. Ze zijn gekoppeld aan een school, maar worden ook op een andere school ingezet als ze een specifieke expertise hebben. Omdat ze een gezamenlijke uitvalsbasis hebben, weten ze elkaar gemakkelijk te vinden. De inzet van orthopedagogen is momenteel 2,3 fte.

Het samenwerkingsverband kan meer dan nu het geval is een makelaarsfunctie vervullen, waardoor de expertise op de scholen worden versterkt.

Aanbeveling: *De inzet van het aantal orthopedagogen voor 2,3 fte is gezien de inhoud van hun werkzaamheden te rechtvaardigen. Wel zou voor de scholen duidelijker moeten worden voor hoeveel tijd per jaar ze een beroep kunnen doen op de inzet van een orthopedagoog. Daarbij is duidelijkheid nodig voor de orthopedagogen en de scholen. Tevens moet door het bestuur en de directie van het samenwerkingsverband helderheid worden verschaft over de zaken waarvoor zij ingezet kunnen worden. Het verdient aanbeveling om te bezien of de inzet van de orthopedagogen op (speciale) basisscholen vergoed zou kunnen worden vanuit de scholen zelf of het samenwerkingsverband voor het PO. Tevens kan gekeken worden of het werk voor de PCL(T) voor een deel niet gedaan kan worden door deskundige vrijwilligers die daarvoor een kleine vergoeding kunnen ontvangen, waardoor er meer tijd en ruimte voor de orthopedagogen vrijkomt voor inzet in de scholen. Gezien de huidige situatie van het samenwerkingsverband is het de vraag of er werk voor derden moet worden verricht.*

Externe Rebound Inside Out

Het samenwerkingsverband heeft een externe Rebound voor alle scholen van het samenwerkingsverband. De voorziening wordt met name gebruikt door de VO-scholen, scholen voor VSO maken er geen gebruik van. Momenteel is het een voorziening die uit de middelen van het samenwerkingsverband wordt betaald. Er is geen sprake van een eigen bijdrage van de scholen.

De procedure voor aanmelding bij de rebound is voor iedereen helder en eenduidig. De zorgcoördinatoren doen een aanvraag voor een plaatsing in de rebound. Dat wordt ingebracht in de PCL (voor de rebound). Vragen die dan worden gesteld zijn: Wat heeft de school zelf gedaan? Is deze leerlingen en zijn/haar hulpvraag passend voor een rebound? Ook wordt gekeken naar de handelingsverlegenheid van de docenten en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het doel is altijd terugkeer naar de eigen school, of als het niet anders kan een traject richting een Entree-opleiding of het VSO. Het zijn altijd maatwerktrajecten: de ondersteuningsbehoefte is leidend. Er zijn echter ook onvoorziene situaties, een noodsituatie, waardoor niet gewacht wordt op de eerstvolgende PCL, maar waarbij i.o.m. met de directeur van het SWV tot plaatsing wordt besloten. Er zijn twee ambulante begeleiders, verbonden aan het samenwerkingsverband en dus ook aan de Rebound, die veel op de scholen komen, bijdragen aan de zat-overleggen en leerlingen en docenten begeleiden (preventief) op de scholen.

Momenteel kost de externe rebound het samenwerkingsverband ongeveer € 106.000,-. In 2022 maakten 18 leerlingen gebruik van deze voorziening. De gemiddelde kosten zijn hierdoor € 5.888,- per leerling. De maximale duur is 13 weken waardoor er gemiddeld minder dan 6 leerlingen aanwezig zijn op de Rebound.

Het opheffen van deze voorziening levert mogelijk een kleine besparing op, maar de risico's daarvan zijn groot en wegen – momenteel – niet op tegen de voordelen. Meer thuiszitters, vertrek van deskundig personeel, het opgebouwde netwerk en werkwijzen wegen niet op tegen het optuigen van een vergelijkbare voorziening binnen de eigen scholen.

Het vergroten van de handelingsbekwaamheid van het eigen personeel binnen de VO-scholen kan op termijn er wel voor zorgen dat er weinig of geen beroep meer hoeft te worden gedaan op de externe time-out voorziening. Die kans bestaat voor internaliserende problematiek. Voor leerlingen met externaliserende problematiek moet dan een alternatief worden gezocht.

De begeleiders van de Rebound constateren dat er de laatste jaren steeds meer problematiek is, waar onvoldoende hulpverlening (jeugdzorg) voor is. Er zijn wel korte lijnen met leerplicht en ouders, maar het contact met jeugdzorg kan beter.

Het gebruik van de Rebound en de herkomst van de leerlingen ziet er als volgt uit:

Instream Rebound over afgelopen jaren

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (1-5)
Aantal*	23	23	15	15	18	15
Aantal**	19	18	8	13	18	4

* op basis van gegevens samenwerkingsverband (wellicht vindt dubbeltelling plaats vanwege overloop in schooljaren)

** op basis van gegevens reboundmonitor Inside Out, instroom op jaren

Waar komen de leerlingen vandaan over de afgelopen jaren (2018 t/m/ 2023)

School	Ber.C.	Aeres	PrO A.	Vakcoll.	Emelw.	Boni	ZZL	ZZL L	overig
aantallen	16	22	2	10	5	4	5	15	1

Aanbeveling: *Houd de externe Reboundvoorziening overeind en bouw deze verder uit als kenniscentrum voor zorg- en ondersteuningscoördinatoren, docenten, leidinggevend en stafdiensten om de interne begeleiding van leerlingen te versterken. Leer van elke verwijzing middels gestructureerde evaluaties.*

Wellicht kan overwogen worden om de scholen die leerlingen aan de Rebound leveren een eigen bijdrage te laten betalen. Uitgaande van een verblijf van circa 13 weken zouden de scholen 1/3 van hun bekostiging voor een leerling kunnen bijdragen aan het samenwerkingsverband. Ook zou gekozen kunnen worden voor een bedrag per week, omdat sommige leerlingen eerder weer naar de school van herkomst teruggaan. Zo'n eigen bijdrage is alleen bedoeld om de scholen die het meest gebruik maken van Inside Out ook het meest te laten betalen en het kan een drempel opwerken om leerlingen te gemakkelijk naar deze voorziening te laten gaan. Nu betalen ook scholen die helemaal geen beroep doen op deze voorziening wel mee.

Eén van de vragen aan de onderzoekers was of de externe rebound organiseren binnen de eigen VO-school/scholen tot een bezuiniging zou kunnen leiden. De inschatting van de onderzoekers is dat dit geen voordeel zal opleveren. Er blijkt tot nu toe een behoefte te zijn aan een externe reboundvoorziening. De interne voorzieningen, die er wel zijn, blijken niet of onvoldoende te voldoen aan de begeleidingsvraag, die wel door de externe rebound geleverd wordt. Tegenover sluiting staan eenmalige kosten en noodzakelijke investeringen in de eigen scholen van het samenwerkingsverband. Sluiten van deze voorziening zal naar verwachting leiden tot:

- *Meer thuiszitters;*
- *Geen veilige plek meer voor leerlingen die vastlopen in hun eigen school; het grote voordeel van een externe rebound is dat leerlingen tijdelijk uit hun eigen situatie worden gehaald, waardoor vaste patronen kunnen worden doorbroken en er een nieuwe start kan worden gemaakt op de eigen school of elders;*
- *De opgebouwde netwerk-, kennis-, expertise en infrastructuur verdwijnt;*
- *Scholen die handelingsverlegen zijn kunnen niet meer tijdelijk worden ontlast;*
- *Kosten voor extra personeel op de VO-scholen.*

Maatwerktrajecten op de scholen zouden goed en nog vaker via de rebound (de ambulante begeleiders) kunnen worden uitgevoerd; dat kan dus nog worden uitgebouwd. De rebound kan dan misschien ook zorgen voor minder leerlingen naar VSO.

Symbiose gevolgd door terugplaatsing

De komst van het vakcollege heeft tot nu toe niet geleid tot minder instroom naar VSO en PrO. Het is – nog – niet gelukt om het vakcollege een meer “ITO-achtige” invulling te geven. Het is nog veel op theorie gericht en minder op leren in de praktijk. Ook is de invulling van het onderwijs traditioneel. Symbiose-trajecten met PrO en VSO ontbreken. Als leerlingen van VSO (kleine groep) en PrO onderwijs zouden kunnen krijgen op het vakcollege, dan moet de kwaliteit van de begeleiding omhoog.

Hierbij valt ook te denken aan een grotere samenwerking tussen PrO en het vakcollege. Het onderwijs zou meer gericht moeten zijn op welbevinden van leerlingen om tot leren te komen! (deze bevindingen komen uit de gehouden interviews)

Is het mogelijk dat meer leerlingen van het VSO de overstap maken naar het reguliere VO? Leerlingen met het uitstroomperspectief “diploma” zouden na een symbiose-traject in het reguliere VO geplaatst kunnen worden en met LWOO aan een diploma geholpen kunnen worden. Dat kan door deze leerlingen in het derde leerjaar (bb/kb) de praktijkvakken op het reguliere VO te laten volgen en op de eigen school extra ondersteuning te bieden op de kernvakken. In het vierde leerjaar zou dan – na een overstap naar het VO – een regulier diploma gehaald kunnen worden.

Hiervoor is een kant en klaar arrangement (op maat gemaakt) voor de leerling(en) die deelne(e)m(t)(en) noodzakelijk. Dit arrangement biedt zowel de leerling als de docenten de gewenste ondersteuning.

Informatie over dergelijke trajecten is te vinden op de websites van het steunpunt passend onderwijs en bij de onderwijsinspectie.

Aanbeveling: *de inzet op symbiose is een kwaliteitsverbetering voor de leerling en kan in sommige gevallen leiden tot een terugplaatsing naar het VO waardoor de kosten van het VSO zullen dalen.*

Bevorderen overstap VO-VO

Voordat gekozen wordt voor de overstap VO-VSO wordt in de regio gekeken of een overstap VO-VO te maken valt. Dat kan als de ondersteuning van een leerling op de ene VO-school beter past dan op de andere. Wat moet gebeuren is dat het aantal verwijzingen naar het VSO vanuit het VO beperkt moet worden.

Een vereiste is dat alle scholen een schoolontwikkelplan hebben dat gebaseerd is op het Schoolondersteuningsprofiel (SOP). VO- en VSO- zijn op de hoogte/kunnen op de hoogte zijn van de profielen van alle andere scholen in de regio en gebruiken deze bij de overstap van een leerling van de ene reguliere VO-school naar een andere reguliere VO-school. Dat betekent dus dat op elke VO-school eerst wordt gekeken of een horizontale overstap te maken valt, alvorens aan te kloppen bij het VSO.

In het geval van een overstap van de ene reguliere VO-school naar de andere zou het principe “geld volgt leerling” kunnen gelden (daarbij kan b.v. een staffel worden gehanteerd: in de eerste drie maanden een overstap de hele bekostiging, maand drie tot en met zes $\frac{3}{4}$ van de bekostiging, maand zeven tot en met negen $\frac{1}{2}$ van de bekostiging en van tien tot en met twaalf nog een $\frac{1}{4}$ van de bekostiging). Om het Samenwerkingsverband zicht te laten houden op deze leerling bewegingen zou een overstap daar gemeld kunnen worden.

Aanbeveling: *zet primair in op een overstap van VO naar VO voordat een overstap naar VSO wordt overwogen. Iedere succesvolle overstap is een besparing op het VSO.*

(S)BAO naar regulier VO

Een ombuiging van de instroom in het VSO van het (S)BAO en SO zou ook een behoorlijke kostenbesparing kunnen opleveren. Met een goed begeleidingsarrangement zouden deze leerlingen wellicht met LWOO in het reguliere onderwijs (vmbo-bb/kb en PrO) hun weg kunnen vinden.

Voor deze stap is contact en afspraken maken met de samenwerkingsverbanden in het PO een voorwaarde. Kennis van elkaars werkwijzen, opbrengsten en knelpunten is daarbij een voorwaarde. Samen onderzoeken waar de kansen liggen om meer leerlingen in het reguliere VO te krijgen vraagt een investering die zich kan terugbetalen voor leerlingen, ouders en scholen.

De besturen van de samenwerkingsverbanden van PO en VO kunnen met elkaar (volume) afspraken maken om de instroom in het VO te bevorderen.

In groep 6 en 7 van het (S)BAO werken de SWV-en van PO en VO al met elkaar samen om zoveel mogelijk een succesvolle overstap te realiseren naar een passende VO-locatie of het PrO. Het opstellen van een gezamenlijk protocol en extra aandacht voor het OPP (voor plaatsing) kan daarbij behulpzaam zijn.

Je zou scholen die een belangrijk aandeel leveren in het verleggen van de leerlingstromen kunnen “belonen” met een waarderingssubsidie.

Aanbeveling: *Onderzoek hoeveel leerlingen uit het (S)BAO uitstromen naar het VSO en met een goed begeleidingsarrangement kunnen instromen in PrO en/of bb/kb.*

Huisvesting van het samenwerkingsverband

De huisvesting van het samenwerkingsverband binnen één van de scholen brengen, zonder daar huur voor te rekenen in de periode dat er met een negatieve (meerjaren-)begroting gewerkt moet worden zou een kleine plus op de begroting kunnen betekenen. Dit kan alleen als er op een school sprake is van leegstand. Voordeel voor de school is dat er een directer contact is met het SWV en daardoor makkelijk kennis overgedragen wordt. Het financiële voordeel voor het SWV is beperkt tot de huisvestingskosten van de kantoorvoorziening.

Fusie met een ander samenwerkingsverband

Is er een mogelijkheid om een fusie met een ander samenwerkingsverband aan te gaan? We schatten momenteel in dat dit geen reële optie is. Andere samenwerkingsverbanden in de omgeving hebben ook een wankele financiële positie en zitten niet te wachten op fusie met een samenwerkingsverband in financieel zwaar weer.

Aanbeveling: *aangezien dit geen begaanbare weg is dient hier geen energie in gestoken te worden.*

Overdracht van bekostiging

In de meerjarenbegroting staat dat in kaart gebracht zou worden wat de herkomst is van alle leerlingen met LWOO op locatie Lemmer (Zuyderzee College) te weten 26 of 27. Voor opting out in 2018 (licentie voor LWOO in Lemmer) zouden deze leerlingen naar een aanpalend samenwerkingsverband gegaan zijn en niet ten laste komen van Aandacht + maar van een ander samenwerkingsverband. Ook hier geldt dat de bekostigingssystematiek nog altijd op 2012 is gebaseerd, zodat deze leerlingen in een ander samenwerkingsverband bekostigd worden. Een mogelijkheid is overleg te plegen met SWV ZW Friesland (Futura) of overdracht van middelen mogelijk is. Tevens staat in het bestuursverslag van 2022 dat voor het beperken van de risico's vooral wordt gestuurd bij het afgeven van TLV's voor het VSO. Waar mogelijk worden de kosten verhaald op andere samenwerkingsverbanden. Dit geldt eveneens voor plaatsingen op het praktijkonderwijs. Wanneer leerlingen uit andere regio's tussendoor geplaatst worden, worden afspraken gemaakt over overdracht van de bekostiging.

De onderzoekers hebben niet kunnen constateren dat deze activiteiten in voldoende mate zijn uitgevoerd.

Aanbeveling: *onderzoek of overdracht van bekostiging inderdaad heeft plaatsgevonden en daar waar dat niet het geval is, ga met aanpalende samenwerkingsverbanden in gesprek om dit zo mogelijk te regelen.*

Financiële ondersteuning

Momenteel is de administratie van het SWV uitbesteed aan Vario. De huidige dienstverlening is niet van het niveau dat de directeur van het SWV voldoende ontzorgd wordt. De directeur hanteert nog een eigen schaduwadministratie om zicht te houden op de financiën. Met de huidige technologie is dit niet noodzakelijk.

Aanbeveling: *vanuit Vario moet de directeur van het SWV beter ondersteunt worden. Maandelijks moet de directeur een tussentijdse rapportage ontvangen waarbij ten minste de gerealiseerde*

exploitatie wordt geconfronteerd aan de begrote exploitatie. Ten minste drie maal per jaar dient de directeur een uitgebreide rapportage te ontvangen over de totale financiële situatie van het SWV die wordt besproken met de controller van Vario. Deze rapportages kunnen ook gebruikt worden bij de financiële verantwoordingen in het toezichthoudend bestuur van het SWV.

Juistheid bekostiging residentiële leerlingen

Het SWV kent een substantieel aantal residentiële leerlingen. Tevens zijn in het voedingsgebied van het SWV een aantal residentiële instellingen. Het risico bestaat dat de bekostiging door DUO niet juist wordt toegerekend naar het SWV. De regel is dat het SWV van de laatste school voor verblijf in de residentiële instelling de bekostiging voor het verblijf moet betalen. In de praktijk blijkt dat dit niet altijd juist wordt toegerekend door DUO.

Aanbeveling: *onderzoek met de VSO instelling of de toegerekende residentiële leerlingen daadwerkelijk van scholen uit het eigen SWV komen. Indien dit niet het geval is, maak dan bezwaar tegen de beschikking en ga in overleg met DUO. Ieder foutief toegerekende leerling kost namelijk € 13.132 per jaar.*

Conclusies

Op grond van ons onderzoek komen we tot de volgende conclusies op hoofdlijnen:

- Er is door de directie van het samenwerkingsverband Aandacht+ en het (toezichthoudend) bestuur in de achterliggende jaren al veel gedaan om het financiële vraagstuk waar ze voor staan aan te pakken en/of op te lossen.
- Er is door de onderzoekers in het bestuderen van de beschikbaar gestelde documenten en de interviews geen manier gevonden of aangereikt om het financiële vraagstuk op de korte termijn op te lossen tenzij de minister besluit aanvullend te bekostigen op herhaald verzoek van het SWV.
- De antwoordbrief van het Ministerie van OC & W op de “noodkreet” van directie en bestuur van het samenwerkingsverband is onbevredigend en vraagt om een met cijfers onderbouwd vervolg om met een beroep op het uitzonderlijke van de eigen situatie en coulance, alsnog een extra financieringsbron aan te boren.
- Verder snijden in de personele bezetting van het samenwerkingsverband zal gepaard gaan met verlies aan dienstverlening en kwaliteit.
- De meest succesvolle manier om weer financieel gezond te worden is als de uitstroom naar VSO en PrO beperkt wordt en LWOO-indicaties worden afgegeven als het echt niet anders kan. Inspanningen om leerlingen binnen de VO-scholen te houden (door b.v. van VO naar VO te gaan, symbiose, of door het vormen van structuurklassen) kan op termijn tot de gewenste bezuinigingen leiden.
- Meer samenwerking op het gebied van scholing en kennisdeling kan op termijn helpen de gewenste bezuinigingen te realiseren.
- De externe rebound van het Samenwerkingsverband vervult een goede rol. Sluiting en overhevelen van de taken en faciliteiten naar interne reboundvoorzieningen is op dit moment niet aan te bevelen.

Bijlagen

I Modellen

PASSEND ONDERWIJS – kent drie MODELLEN VOOR HET VERDELEN VAN MIDDELEN:

Het is gangbaar om voor de middelenverdeling drie modellen te onderscheiden: het schoolmodel, het expertisemodel en het leerlingmodel. In het schoolmodel worden de middelen onder schoolbesturen verdeeld op basis van het leerlingenaantal; in het expertisemodel richt het samenwerkingsverband een netwerk van (tussen)voorzieningen in en regelt het verband de aard, omvang en bekostiging daarvan; in het leerlingmodel worden middelen beschikbaar gesteld op basis van individuele diagnoses en de aanpak die daarbij noodzakelijk wordt geacht.

1. Schoolmodel: Geld wordt verdeeld onder scholen (besturen) op basis van leerlingaantal.
Voordelen:
 - Simpel en transparant.
 - Legt geld daar waar ook de zorgplicht ligt.
 - Scholen die leerlingen binnenboord houden worden daarvoor beloond.
 - Verdraagt zich met lumpsumfinanciering.Nadelen:
 - Noodzaak van vangnet voor kleine scholen.
 - Veel verantwoordelijkheid op niveau scholen/besturen.
 - Bestuur SWV moet zich verantwoorden over bestedingen gedaan door anderen.
 - Financiële motieven kunnen rol spelen bij beslissingen over leerlingen.

2. Expertisemodel Geld gaat (grotendeels) naar voorzieningen van het SWV. Voordelen:
 - Snelheid (de voorzieningen zijn er).
 - SWV zorgt voor dekkend netwerk.Nadelen:
 - Een nieuwe voorziening vraagt veel tijd (budget zit voor lange tijd vast in bestaande voorzieningen).
 - Aanbod schept de vraag (scholen en leerlingen voegen zich naar de voorzieningen).

3. Leerlingmodel Geld komt beschikbaar op basis van individuele diagnostiek. Voordelen:
 - Kost alleen geld als het nodig is.
 - Differentiatie in bedragen is mogelijk.Nadelen:
 - Vertalen van zorgbehoefte naar geld noodzaakt deze te objectiveren en dat is onmogelijk.
 - Vraagt om openeinde financiering.

Er is ook een combinatie van de geschetste modellen mogelijk, het zogenaamde hybride model, hetgeen elementen bevat uit het school-, expertise- en/of leerlingmodel.

II Uit brochure over opting out:

Door een toename van het aantal aanvragen lwoo kan een tekort ontstaan in het budget voor lichte ondersteuning. Bij overschrijding van het beschikbare budget worden alle scholen binnen het samenwerkingsverband gekort op hun lumpsum naar rato van het aantal leerlingen. Een samenwerkingsverband kan ervoor kiezen om scholen te compenseren voor deze korting, indien er ruimte is, met middelen vanuit het budget voor zware ondersteuning.

Vanaf 1 januari 2016 krijgt het samenwerkingsverband de lwoo-middelen via het ondersteuningsbudget lwoo. Het ondersteuningsbudget lwoo wordt berekend op basis van het deelnamepercentage lwoo op 1 oktober 2012. Op basis van het aantal leerlingen met een aanwijzing lwoo (voorheen lwoo-beschikking) dat geregistreerd staat in BRON op de teldatum 1 oktober, maakt DUO rechtstreeks ondersteuningsbudget over naar vmbo-scholen met een lwoo-licentie. Het resterende bedrag wordt overgemaakt naar het samenwerkingsverband. Wanneer een samenwerkingsverband ervoor kiest geen aanwijzingen lwoo meer af te geven, krijgt het samenwerkingsverband het gehele ondersteuningsbudget voor lwoo. In het samenwerkingsverband moeten dan afspraken gemaakt worden over hoe dit ondersteuningsbudget ingezet en verdeeld wordt. De dertien samenwerkingsverbanden die per 1 januari 2016 kozen voor deze variant van opting-out, hebben de volgende financiële verdeelsleutels gekozen:

- verdeling op basis van historische gegevens over eerder afgegeven lwoo,
- verdeling op basis van een vast percentage per leerweg van het vmbo,
- verdeling op basis van het aantal ingediende ontwikkelingsperspectieven (OPP's).

III

Aanwijzingen LWOO in aantallen per school	2018	2019	2020	2021	2022
Aeres VMBO	12	33	30	42	36
Berechja College		23	35	40	42
Emelwerda/Vakcollege	38	24	21	32	19
Zuiderzee Lyceum Lemmer	5	6	6	11	9
totaal aantal aanwijzingen LWOO	55	86	92	125	106

Zuiderzee Lyceum Emmeloord ontbreekt

er worden geen LWOO beschikkingen afgegeven voor vmbo gl/tl, havo en vwo.

Een voorbeeld van minder leerlingen van VO naar VSO

Stel het samenwerkingsverband, i.c. de besturen zijn in staat om 12 leerlingen jaarlijks minder te laten uitstromen van VO naar VSO dan leidt dat direct tot een besparing van € 95.328,- .

Een verwijzing naar het VSO kost per leerling minimaal € 13.132 (cat. 1 – het overgrote deel).

Stel dat voor die leerling wel een LWOO-indicatie wordt afgegeven ad € 5.188,-.

Dan betekent het in dit voorbeeld:

1 leerling ad € 13.132,- (VSO bekostiging cat. 1) - € 5.188,- (LWOO) = € 7.944,-

12 x € 7.944,- = € 95.328,- .

V Interviews t.b.v. advies

3 mei 2023	K. de Bondt
9 mei 2023	A. Reussing D. Wever
10 mei 2023	A. Dijk H. Wildeboer
11 mei 2023	M. Sijbom – Hassing M. Lemstra
15 mei 2023	M. van Wieren (PCLT) B. Peters en S. Westervoorde (Rebound Inside Out)
22 mei 2023	J. Bosma A. Miedema en E. Kok (PCL)

Daarnaast meerdere gesprekken met de directeur van het Samenwerkingsverband A. Eijsberg.

Geschreven Bronnen:

Ten behoeve van deze rapportage is gebruik gemaakt van diverse bronnen. Documenten van het Samenwerkingsverband Aandacht+, zoals b.v. het ondersteuningsplan, jaarverslagen en jaarrekeningen 2021 en 2022, (meerjaren-)begrotingen, statuten, directiestatuut, risicomanagement. Daarnaast is informatie verzameld van de websites van de VO-raad, de onderwijsinspectie en het steunpunt Passend Onderwijs.

Aan: de Tweede Kamer der Staten Generaal
t.a.v. Kamercommissie Onderwijs
Van: Stichting Aandacht+

Emmeloord, 25 maart 2024

Betreft: noodkreet om financiële, éénmalige coulance

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor het Onderwijs,

Als kleinste samenwerkingsverband van Nederland in een geografisch grote regio, vragen we hierbij uw aandacht voor de onoverkomelijke financiële problematiek van ons samenwerkingsverband Aandacht+, in de Fryske Marren, de Noordoostpolder en Urk.

Wij kampen met een schrijnende, unieke situatie met enorme financiële tekorten die wij vanuit een cumulatie van specifieke en regionale factoren helaas niet zelf kunnen oplossen. Dit tekort bedroeg in 2023 € 668.022. Voor 2024 heeft de begroting een verwacht tekort van € 594.282, -. De scholen in de regio betalen de verevening om dit tekort toe te dekken. Hierdoor wordt de financiële last voor enkele van deze scholen nu zo ernstig, dat zij vanwege begrotingstekorten hun reguliere onderwijs niet meer kunnen aanbieden. Zo worden niet alleen de leerlingen met passend onderwijs, maar ook de reguliere leerlingen in een krimpgebied de dupe van geld dat niet aan hun onderwijs en ondersteuning kan worden besteed omdat hun school straks wellicht niet meer bestaat.

Op 23 november 2020 hebben wij dit immense probleem mondeling toegelicht aan volksvertegenwoordigers van de Kamercommissie onderwijs, te weten de toenmalige parlementariërs Rog en Bruins. De zorgelijke problematiek van ons samenwerkingsverband en de participerende scholen werd door hen volledig herkend en erkend.

Op 19 januari 2021 volgde een gezamenlijk overleg met het Directoraat Gelijke Kansen en ambtenaren van het ministerie van OCW. Ook zij erkenden de effecten van de financiële last.

Op 17 oktober 2022 vond een gesprek plaats met medewerkers van de directeur-generaal. Daarin werd aangegeven dat een verzoek om aanvullende bekostiging kon worden ingediend. Dit hebben wij op 1 november 2022 ook gedaan. Echter: de gevraagde financiële coulance is niet toegekend, maar is op 16 maart 2023 door de directeur-generaal afgewezen (zie ook de bijgevoegde afwijzingsbrief).

Voor in totaal 388 LWOO-leerlingen, 157 PRO-leerlingen, maar ook 3.942 reguliere VO-leerlingen (tezamen 4.487 leerlingen - bron: MJB2024-2027) in de regio van ons samenwerkingsverband kunnen wij het passend en inmiddels ook regulier onderwijs niet meer verzorgen zoals dat van een samenwerkingsverband verwacht mag worden. Er zijn ongewenste verschillen en kansenongelijkheid ontstaan doordat we moeten bezuinigen op de meest kwetsbare kinderen in onze regio.

Van 2019 tot en met 2021 hebben wij de reserves van het samenwerkingsverband aangesproken, maar nu deze geheel besteed zijn, gaat het sinds 2022 ten koste van het budget van de participerende scholen. Voor onze regio betekent dat we niet meer in voldoende mate de basisondersteuning kunnen geven aan de leerlingen in onze regio.

Wij vragen u als onze volksvertegenwoordigers om een politieke keuze te maken, ons uit deze noodsituatie te halen door een stevige politieke lobby te starten voor de leerlingen in de Fryske Marren, de Noordoostpolder en Urk. U kunt ons helpen door te ont-evenen en ons geld te verstrekken.

Dringend verzoek

Een mogelijke aanpassing in de bekostigingssystematiek voor LWOO en praktijkonderwijs laat zich nu voor het eerst zien in 2025, zodat het verschil en het tekort de komende jaren blijft.

Het is niet acceptabel om nog langer middelen uit de lumpsum van de scholen te onttrekken.

Wij vragen u niet het verschil met het landelijk gemiddelde te doen toekomen aan Aandacht+ (ruim € 650.000), maar het verschil dat nu extra afgedragen wordt aan LWOO en praktijkonderwijs, te weten € 483.935 voor 2024 en verdere compensatie in 2025.

Graag overhandigen wij onze brief aan u als vaste Kamercommissie voor onderwijs, aan de partijen die in formatieve onderhandeling zijn en tevens vragen wij u hierover een onderwijsdebat met Kamerleden en lijsttrekkers aan te gaan.

Wij doen daarom een dringend beroep op u om uw invloed aan te wenden met het doel ons tegemoet te komen in de vorm van een aanvullende bekostiging.

De zorgelijke situatie van het samenwerkingsverband Aandacht+ is meermalen onderwerp van gesprek geweest met de Colleges van B&W in de hierboven genoemde gemeenten. Zij scharen zich unaniem achter de inhoud van ons schrijven en het verzoek om extra financiële middelen.

Altijd bereid dit schrijven in Den Haag te komen toelichten, besluiten wij,

Namens alle scholen van het samenwerkingsverband,

Ondertekening

Directeur

A. Eijsberg

Voorzitter bestuur

A. Dijk

Toelichting overzicht van de oorzaken financieel tekort

Oorzaak 1

Voor ons samenwerkingsverband ontstaat een tekort door inhouding van LWOO en Praktijkonderwijs (= lichte ondersteuning) van **€ 483.935** door groei van dit aantal leerlingen (absoluut en procentueel), omdat wij op 1 oktober 2012 ver onder het landelijk gemiddelde percentage zaten qua aantallen leerlingen binnen het LWOO en op het praktijkonderwijs.

Onze situatie zou volledig anders zijn geweest wanneer wij in 2012 op of boven het landelijk gemiddelde percentage hadden gezeten voor LWOO en praktijkonderwijs. Dan was het budget voor het samenwerkingsverband minimaal **€ 700.000** geweest. Een verschil van ruim € 650.000 op jaarbasis.

Oorzaak 2

In eerste instantie was een hervorming van de bekostigingssystematiek gepland in 2018. Erop vertrouwend dat dit gerealiseerd zou worden in 2018. Om thuisnabij onderwijs waar te maken is toen gekozen voor opting-out in Lemmer. LWOO-leerlingen hoefden daardoor niet meer naar een school buiten de woonplaats. Leerlingen die voorheen naar het LWOO in aanpalende samenwerkingsverbanden onderwijs volgden, kwamen vanaf toen naar Lemmer. De bekostiging kwam niet mee, de bekostiging bleef gebaseerd op de situatie van 2012, waardoor er voor ons extra LWOO-kosten bij kwamen en de aanpalende regio's de bekostiging behielden voor de leerlingen die in Lemmer LWOO konden krijgen. Inmiddels zitten er 28 leerlingen in Lemmer: ruim € 165.000 ten koste van ons budget. € 165.000 dat nog steeds naar andere regio's wordt overgemaakt.

Dit alles door het ontbreken van slagkracht in de hervorming van de bekostiging van het LWOO en praktijkonderwijs.

Oorzaak 3

Onze regio is niet meer te vergelijken met de situatie van 2012: toenemende vragen om extra ondersteuning nemen toe door nieuwkomers in Luttelgeest, arbeidsmigranten in de tuinbouwbedrijven, het hoogste percentage pleegkinderen van Nederland en de toenemende vestigingen van zorgboerderijen. Door deze unieke situatie is er groei ontstaan in het LWOO en praktijkonderwijs richting landelijk gemiddelden. We zitten momenteel op het landelijk gemiddelde.

Om zeker te zijn dat de groei het gevolg is van een veranderende situatie, hanteren we dezelfde criteria voor zowel LWOO als praktijkonderwijs als in 2012.

Wat is al bereikt

In onze regio verblijven meer leerlingen die extra verzorging of verpleging nodig hebben dan gemiddeld in Nederland. Daardoor zitten er meer leerlingen in de hoge bekostiging van het VSO. We hebben daarom sinds 2014 het aantal leerlingen in het VSO gereduceerd van 379 tot 268. Daarmee is de ondergrens bereikt.

Daar waar mogelijk worden leerlingen binnen het regulier onderwijs opgevangen en zijn leerlingen in een lagere bekostigingscategorie geplaatst. Met de invoering van de Wet op Passend onderwijs in 2014 was de overschrijding ruim € 800.000, in 2023 zal dit teruggebracht zijn tot onder de € 1.000.

Des te frustrerender is het nu te merken dat de gevolgen van het bekostigingssysteem uit 2012 voor een nieuw gat in de begroting zorgt, wat er na 2018 niet meer had hoeven zijn, wanneer de bekostiging was gewijzigd, zoals dat aanvankelijk gepland was.

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023	3
Staat van baten en lasten 2023	4
Kasstroomoverzicht	5
Grondslagen jaarrekening	6
Toelichting op de balans	12
Model G subsidies	16
Toelichting op de staat van baten en lasten	17
Bezoldiging Topfunctionarissen WNT	21

Bijlagen:

Bijlage 1 Resultaatbestemming	24
Bijlage 2 Algemene gegevens	25
Bijlage 3 Financiële kengetallen	26
Bijlage 4 Accountantsverklaring	27

Jaarrekening 2023

Stichting Aandacht+

Het samenwerkingsverband van:

VariO-Onderwijsgroep

Bonifatius Mavo, Zuyderzee Lyceum

Stichting Aeresgroep

Aeres VMBO, Aeres praktijkonderwijs

Stichting voor Voortgezet Onderwijs op Protestants
christelijke grondslag voor de Noordoostpolder e.o.

Emelwerda College

Stichting Berechja College

Berechja College

Stichting Eduvier Onderwijsgroep

(Optimist / m.i.v. 1-8-22) VSO Casteleijn College

Stichting voor christelijk speciaal en voortgezet
speciaal onderwijs in de Noordoostpolder e.o.

De Zonnebloemschool

Openbaar onderwijs Zwolle en omgeving

De Twijn

Balans per 31 december 2023

(na voorgestelde resultaatbestemming)

		31 december 2023	31 december 2022
		€	€
1.	Activa		
	Vaste activa		
1.2.	Materiële vaste activa	6.842	9.170
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	143.742	164.652
1.7	Liquide middelen	148.387	124.095
	TOTAAL ACTIVA	298.971	297.917
		31 december 2023	31 december 2022
		€	€
2.	Passiva		
2.1.	Eigen vermogen	52.671	62.353
2.2.	Voorzieningen	18.311	19.064
2.4	Kortlopende schulden	227.989	216.499
	TOTAAL PASSIVA	298.971	297.917

Staat van baten en lasten 2023

	<u>Realisatie 2023</u> €	<u>Begroting 2023</u> €	<u>Realisatie 2022</u> €
3. Baten			
3.1. Rijksbijdragen	6.663.201	6.305.262	6.010.749
3.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies	268.908	265.837	259.257
3.3. Overige baten	493.850	48.500	487.912
TOTAAL BATEN	7.425.958	6.619.599	6.757.918
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten	807.076	663.800	827.071
4.2. Afschrijvingen	3.847	0	3.231
4.3. Huisvestingslasten	17.263	0	16.170
4.4. Overige lasten	40.112	0	42.355
4.5. Doorbetalingen aan schoolbesturen	6.567.911	6.266.699	5.949.340
TOTAAL LASTEN	7.436.208	6.930.499	6.838.167
6. Saldo van baten en lasten	<u>-10.250</u>	<u>-310.900</u>	<u>-80.249</u>
6.2.1. Rentebaten	567	0	8
6.2. Rentelasten	0	0	-207
TOTAAL RESULTAAT	-9.683	-310.900	-80.448

Voorgestelde resultaatbestemming (is reeds verwerkt)

Mutatie Algemene Reserve	-9.683	-80.448
Resultaat	<u>-9.683</u>	<u>-80.448</u>

Kasstroomoverzicht 2023

	Kasstroom 2023	Kasstroom 2022
	€	€
<i>Kasstroomen uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat	-10.250	-80.249
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	3.847	3.231
- mutaties voorzieningen	-753	-4.368
	<u>3.094</u>	<u>-1.136</u>
Veranderingen in vlottende middelen		
- voorraden	0	0
- vorderingen	20.910	-51.349
- schulden	11.490	100.465
	<u>32.400</u>	<u>49.117</u>
	<u>35.494</u>	<u>47.981</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	25.244	-32.269
Betaalde interest	567	-199
Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>25.811</u>	<u>-32.468</u>
<i>Kasstroomen uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings materiële vaste activa	1.519	3.965
Desinvesterings materiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-1.519</u>	<u>-3.965</u>
Mutatie liquide middelen	24.292	-36.433
Beginstand liquide middelen	124.095	160.528
Eindstand liquide middelen	148.387	124.095
Mutatie liquide middelen	24.292	-36.433

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving en in het bijzonder RJ 660 onderwijsinstellingen.

Voor de jaarrekening wordt de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) gevolgd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De meerjarenbegroting 2024-2027 laat jaarlijks een negatief exploitatieresultaat zien. Het beschikbare vermogen per balansdatum is niet toereikend voor het begrote tekort over 2024 waarbij tevens een tekort ontstaat in de liquiditeit. De bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen zullen hiertoe aanvullende bijdragen verstrekken.

Deze bijdragen zijn wettelijke geborgd en daarmee is Stichting Aandacht+ niet afhankelijk van beslissingen van derden en daarmee is geen sprake van een bedreiging van de continuïteit.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de entiteit zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop de betreffende transacties of gebeurtenissen betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Deze grondslagen zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie; deze grondslagen vereisen daarom extra zorgvuldige schattingen en veronderstellingen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen en overige financiële verplichtingen. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De stichting maakt geen gebruik van derivaten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de vervaardigings- of verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur rekening houdend met de restwaarde. Op materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Afschrijvings termijn	%
Kantoormeubilair	15 jaar	6,67
Schoolmeubilair	15 jaar	6,67
	4 jaar	25
Stoffering-inrichting	15 jaar	6,67
ICT divers	5 jaar	20
Gebruiks/Studieboeken Leerlingen	4 jaar	25

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde.

Bijzondere waardeverminderingen

De materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Dit gebeurt op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve. De in de jaarrekening gepresenteerde balans is ná toevoeging van het resultaat over het boekjaar.

Vorzieningen

Algemeen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Personeelsvoorzieningen zijn gevormd voor het levensfasebewust budget en voor toekomstige jubileumuitkeringen.

Behalve de voorziening voor jubilea zijn de voorzieningen niet verdisconteerd.

Vorziening voor sociaal beleid: het levensfasebewust budget

De voorziening voor het levensfase bewust budget houdt verband met de mogelijkheid voor medewerkers om op grond van de CAO VO een persoonlijk budget van 50 uur per jaar te sparen. De financiële weerslag daarvan wordt onder de personeelsvoorzieningen opgenomen. Hierbij wordt rekening gehouden met de kans dat het spaarsaldo wordt verzilverd.

De voorziening bestaat uit een aantal componenten: 1) gefixeerd deel; 2) kinderopvang; 3) uit te betalen; 4) verlofsparen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met leeftijd, loopbaangegevens, fte, loonschaalindeling en blijfkans.

Grondslagen Staat van baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Dit is door het bestuur bepaald.

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen (lumpsum) wordt op basis van de jaarlijkse toekenning volledig in de staat van baten en lasten van het betreffende verslagjaar verwerkt. Rijksbijdragen (niet zijnde lumpsum) wordt aanvankelijk opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de Stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als aan de subsidievoorwaarden is voldaan.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten niet zijnde vergoedingen die zijn verstrekt door het Ministerie van OC&W, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Lonen en salarissen

Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenpremies worden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers en voor zover nog niet uitbetaald als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

De personeelskosten worden toegerekend aan de perioden waarin de daarmee verband houdende arbeidsprestaties zijn geleverd.

Nederlandse pensioenregelingen

Op grond van de Nederlandse pensioenwet worden de Nederlandse regelingen primair volgens een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" in deze jaarrekening verwerkt. In deze benadering wordt de verplichting voortvloeiende uit een door de rechtspersoon gedane pensioentoezegging gebaseerd op de financieringsafspraken zoals vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst tussen ASG en pensioenuitvoerder.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfondsen moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'.

De actuele dekkingsgraad van het ABP per 31 december 2023 is 110,5%.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

Belastingen

Stichting Aandacht+ is belastingplichtig voor de loonbelasting.

Aandacht+ is niet vennootschapsbelastingplichtig.

In 2023 heeft Aandacht+ geen btw-plichtige activiteiten verricht.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht van de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Verbonden partijen

Geen

Toelichting op de balans 2023

1. Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven

	1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	Totaal
Stand per 1 januari 2023			
Aanschafwaarde	16.697	4.430	21.127
Cum. afschrijving eind 2022	-7.527	-4.430	-11.957
Boekwaarde	<u>9.170</u>	<u>0</u>	<u>9.170</u>
Mutaties 2023			
Investeringen	1.519	0	1.519
Afschrijvingen	-3.847	0	-3.847
Saldo	<u>-2.328</u>	<u>0</u>	<u>-2.328</u>
Stand per 31 december 2023			
Aanschafwaarde	18.216	4.430	22.646
Cum. afschrijving totaal	-11.374	-4.430	-15.804
Boekwaarde	<u>6.842</u>	<u>0</u>	<u>6.842</u>
Afschrijvingstermijn	4/ 5/ 15 jaar	4 jaar	

In 2023 is 1 laptop aangeschaft.

1.2 **Vlottende activa**

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van minder dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert, gegeven het kortlopende karakter ervan, de boekwaarde. Waar nodig zijn voorzieningen voor oninbaarheid gevormd.

1.2.2.	<i>Vorderingen :</i>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
1.2.2.3.	Gemeente NOP	35.000	97.669
1.2.2.10.	Overige vorderingen	<u>97.817</u>	<u>39.958</u>
		132.817	137.627

De vordering op de gemeente NOP bestaat uit toegekende subsidies voor intercultureel swv 2023, taalarrangementen 2023

	<i>Overige vorderingen en overlopende activa</i>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
1.2.2.12.	<i>Vooruitbetaalde kosten :</i>		
	ICT-licenties	0	11.858
	Overig	<u>10.925</u>	<u>15.167</u>
		10.925	27.025
1.2.2.	Totaal vorderingen	<u>143.742</u>	<u>164.652</u>

1.2.4.	<i>Liquide middelen</i>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	Kasmiddelen	11	11
1.2.4.2.	Tegoeden op bankrekeningen	148.377	124.085
1.2.4.	<i>Totaal liquide middelen</i>	<u>148.387</u>	<u>124.095</u>

2. Passiva

2.1. Toelichting op eigen vermogen

De mutaties in de posten die opgenomen zijn in het eigen vermogen zijn als volgt:

	<u>Stand</u> <u>31-12-2023</u>	<u>Resultaat</u> <u>2023</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Stand per</u> <u>31-12-2022</u>
2.1.1. Algemene reserve				
Algemene reserve	52.671	-9.683	0	62.353
2.1. Eigen vermogen	<u>52.671</u>			<u>62.353</u>

	<u>Stand</u> <u>31-12-2023</u>	<u>Dotaties</u>	<u>Onttrekkingen</u>	<u>Stand</u> <u>31-12-2022</u>
2.2.1. Personele voorzieningen				
2.2.1.1. Sociaal beleid, reorganisatie en rechtspositioneel	16.210	0	-2.144	18.354
2.2.1.2. Verlofsparen en sabbatical leave	0	0	0	0
2.2.1.4. Jubilea	2.101	1.391	0	710
2.2.1. Personele voorzieningen	<u>18.311</u>	<u>1.391</u>	<u>-2.144</u>	<u>19.064</u>

Personele voorzieningen met looptijd

Korter dan een jaar

De voorzieningen Sociaal beleid bestaat uit het levensfase bewust budget. Het levensfase bewust budget bestaat uit 4 componenten: 1) het gefixeerde deel; 2) kinderopvang; 3) uit te betalen; 4) verlofsparen.

1) Het gefixeerde deel is niet n.v.t. bij Aandacht+

2) De werknemer kan de werkgever vragen het geld voor kinderopvang uit te laten betalen. Dit gebeurt eenmaal per jaar (in juni).

3) Werknemers tot schaal 8 kunnen er voor kiezen de verlofuren (in juni) uit te laten betalen.

4) De werknemer kan de verlofuren opsparen om zo later een tijd korter te werken of een sabbatical te nemen.

De voorziening Jubilea is gebaseerd op leeftijd, loopbaangegevens, fte, loonschaalindeling en blijfkans. De te reserveren bedragen werden contant gemaakt tegen een marktrente van 1%.

2.4.	<i>Kortlopende schulden</i>	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
2.4.8.	Crediteuren	<u>26.837</u>	<u>45.994</u>
2.4.9.	Loonbelasting en premies sociale verzekeringen	25.226	25.746
2.4.10.	Pensioenen	<u>7.884</u>	<u>9.189</u>
		<u>33.110</u>	<u>34.936</u>
	<i>Kortlopende schulden</i>	<u>59.947</u>	<u>80.930</u>
2.4.12.	Bindingstoelage	0	0
2.4.12.	Te betalen netto loon	0	5.030
2.4.12.	Overige kortlopende schulden	92.686	72.025
2.4.14.	Nog te besteden subsidies	52.860	44.568
2.4.17	Vakantiegeld en -dagen	22.496	13.946
2.4.18.	Te betalen interest	0	0
	<i>Overlopende passiva</i>	<u>168.042</u>	<u>135.569</u>
	Totaal van kortlopende schulden	<u>227.989</u>	<u>216.499</u>

Niet uit de balans blijvende activa en passiva

Stichting Zorggroep Oude en Nieuwe Land. Betreft: huurovereenkomst (voor onbepaalde tijd) kantoorruimte te Emmeloord. De maandlast betreft € 952,97

Gebeurtenissen na balansdatum

De meerjarenbegroting 2024-2027 laat jaarlijks een negatief exploitatieresultaat zien. Het beschikbare vermogen per balansdatum is niet toereikend voor het begrote tekort over 2023 waarbij tevens een tekort ontstaat in de liquiditeit. De bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen zullen hiertoe aanvullende bijdragen verstrekken.

Deze bijdragen zijn wettelijke geborgd en daarmee is Stichting Aandacht+ niet afhankelijk van beslissingen van derden en daarmee is geen sprake van een bedreiging van de continuïteit.

Model G Verantwoording subsidies

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Prestatie ultimo verslagjaar afgerond
Hoogbegaafdheid	HBL19034	30-10-2019	Afgehandeld
Wel in Ontwikkeling	WIO22092	31-10-2022	Onderhanden
Hoogbegaafdheid	HBL230124	21-12-2023	Onderhanden

G2A Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend per ultimo verslagjaar

Niet van toepassing

G2B Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend tot in een volgend kalenderjaar

Niet van toepassing

Toelichting op de staat van baten en lasten 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
3. Baten			
3.1. (Rijks)bijdragen OCW			
RB-lichte ondersteuning	579.596	494.445	480.178
RB-LWOO	1.946.872	1.840.384	1.787.279
RB PRO	602.115	549.523	568.983
RB- zware ondersteuning materieel	0	0	0
RB-zware ondersteuning personeel	3.534.618	3.420.909	3.174.310
3.1.1. Normatieve rijksbijdragen OCW	6.663.201	6.305.262	6.010.749
RB AF: inkomstenoverdracht SWV-samenwerkingsverb.	0	0	0
RB Ontvangen doorbetaling SVW-samenwerkingsverband	0	0	0
RB prestatieboxmiddelen-SHRM/Verzuim	0	0	0
3.1.3. Overige subsidies OCW	0	0	0
(RIJKS)BIJDRAGEN OCW	6.663.201	6.305.262	6.010.749
3.2. Overige overheidsbijdragen			
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en subsidies	268.908	265.837	259.257
3.2.1. Gemeentelijke bijdragen en subsidies	268.908	265.837	259.257
OVERIGE OVERHEIDSBIJDRAGEN	268.908	265.837	259.257
3.5. Overige baten			
Overige Baten - bijdragen derden	0	0	3.763
Overige baten	493.850	48.500	484.150
3.5.6. Overige baten	493.850	48.500	487.912
OVERIGE BATEN	493.850	48.500	487.912
TOTAAL BATEN	7.425.958	6.619.599	6.757.918

4. Lasten	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.1. Personeelslasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	503.238	663.800	462.901
4.1.1.2. Sociale lasten	66.799		59.194
4.1.1.3. Pensioenlasten	67.557		74.058
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	637.594	663.800	596.153
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	-753		-4.368
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst (PNIL)	165.103		133.809
4.1.2.3. Overige	9.555		110.805
4.1.2. Overige personele lasten	173.904	0	240.246
4.1.3.3. Af: Uitkeringen UWV (zwangerschapsuitkeringen)	-4.422	0	-9.329
4.1.3. Ontvangen vergoedingen	-4.422	0	-9.329

FTE	2023		2022	
	fte	%	fte	%
Directie	0,8	11,1%	1,2	15,0%
OP	2,4	33,3%	2,8	35,9%
OBP	0,6	8,3%	0,6	7,6%
OOP	3,4	47,2%	3,2	41,0%
	7,2	100,0%	7,8	100,0%

PERSONEELSLASTEN	807.076	663.800	827.071
-------------------------	----------------	----------------	----------------

4.2. Afschrijvingen			
4.2.2. Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	3.847	12.000	3.231
4.2.2. Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	0		0

AFSCHRIJVINGEN	3.847	12.000	3.231
-----------------------	--------------	---------------	--------------

4.3. Huisvestingslasten			
4.3.1. Huurlasten	17.021	20.800	15.945
4.3.2. Verzekeringslasten	241		225
4.3.5. Schoonmaakkosten	0		0

HUISVESTINGSLASTEN	17.263	20.800	16.170
---------------------------	---------------	---------------	---------------

Overige lasten uitsplitsing:

4.4. Instellingslasten			
-------------------------------	--	--	--

4.4.1.	Administratie- en beheerslasten	22.425		21.979
4.4.2.	Inventaris en apparatuur	2.252		3.142
4.4.3.	Leer- en hulpmiddelen	15.126		15.285
4.4.5.	Overige	309	113.500	1.948
INSTELLINGSLASTEN		40.112	113.500	42.355

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
4.5. Doorbetalingen aan schoolbesturen			
4.5.1. Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW			
4.5.1.1. Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor (v)so	3.534.618	6.266.699	3.163.526
4.5.1.2. Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor lwoo	2.156.222		1.981.671
4.5.1.3. Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor pro	877.071		804.143

DOORBETALINGEN AAN SCHOOLBESTUREN	6.567.911	6.266.699	5.949.340
--	------------------	------------------	------------------

Specificatie kosten instellingsaccountant:

5. Accountantshonoraria Van Ree Accountants			
Controle van de jaarrekening	12.101		13.831
Andere controle opdrachten	0		569
Advies op fiscaal terrein	0		0
Andere niet-controle opdrachten	0		0

ACCOUNTANTSHONORARIA	12.101	0	14.400
-----------------------------	---------------	----------	---------------

TOTAAL LASTEN	7.436.208	7.076.799	6.838.167
----------------------	------------------	------------------	------------------

SALDO BATEN en LASTEN	-10.250	-457.200	-80.249
------------------------------	----------------	-----------------	----------------

6. Financiële baten en lasten			
6.1.1. Rentebaten	567	0	8
6.2.1. Rentelasten	0	0	-207

FINANCIËLE BATEN en LASTEN	567	0	-199
-----------------------------------	------------	----------	-------------

TOTAAL RESULTAAT	-9.683	-457.200	-80.448
-------------------------	---------------	-----------------	----------------

In de statuten van Stichting Aandacht+ zijn geen specifieke bepalingen opgenomen omtrent de resultaatbestemming.

Voorgestelde resultaatbestemming (reeds verwerkt)

Mutatie Algemene Reserve	<u>-9.683</u>	<u>-80.448</u>
Resultaat	<u>-9.683</u>	<u>-80.448</u>

WNT-verantwoording 2023 Leidinggevende topfunctionaris

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op St. Aandacht+. Het voor Stichting Aandacht+ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000.

Gegevens 2023

bedragen x € 1		A. Eijsberg
Functiegegevens		Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023		1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,85833
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		67.965
Beloningen betaalbaar op termijn		10.829
<i>Subtotaal</i>		<i>78.794</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		191.408
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t
Totale bezoldiging		78.794
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1		M. Willemen
Functiegegevens		Onafhankelijk voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2023		1/9-31/12
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		1.702
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		11.180
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		n.v.t
Totale bezoldiging		1.702
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t

bedragen x € 1	K. de Bondt	A. Eijsberg
Functiegegevens	Algemeen directeur	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/11-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,933	0,5
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	76.617	6.140
Beloningen betaalbaar op termijn	13.915	1.195
<i>Subtotaal</i>	90.532	7.335
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.528	18.287
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t
Totale bezoldiging	90.532	7.335
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t

WNT-verantwoording 2023 Toezichthoudende topfunctionarissen

Raad van Toezicht 2023

A. van Dijk	Voorzitter
M. Sijbom	Secretaris
B.H. Reussing	Penningmeester
D. Speelman	interim lid
H. Wildeboer	lid
J. Bosma	Lid
D. Wever	Lid
M. Lemstra	Lid

De toezichthoudende topfunctionarissen ontvangen geen bezoldiging.

Overige gegevens

Bijlage 1 Resultaatbestemming

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

In de statuten van stichting Aandacht plus zijn geen specifieke bepalingen opgenomen omtrent de resultaatbestemming.

Voorgestelde resultaatbestemming 2023

De jaarrekening 2023 sluit af met een negatief saldo van € 9.683

Voorgesteld wordt dit resultaat als volgt te bestemmen:

Resultaat ten laste van Algemene reserve 9.683

Vooruitlopend op het besluit tot resultaatbestemming is deze reeds verwerkt in de jaarrekening.

Emmeloord,2024

Vastgesteld door:
Bestuurder

Goedgekeurd door:
Raad van Toezicht

A. Eijsberg
Algemeen directeur Stichting Aandacht+

A. van Dijk
Voorzitter Algemeen bestuur
(namens de leden)

Bijlage 2 Algemene gegevens

Informatie over de rechtspersoon

Instellingsgegevens

Bevoegd gezag nummer	21443
Statutaire naam	Stichting Aandacht+
Juridische vorm	Stichting
KvK nummer	32128496
Webadres	www.aandachtplus.nl
Sector	Voortgezet onderwijs
Samenwerkingsverband passend onderwijs	Ja
Volledige doordecentralisatie middelen gemeente	Nee
Sprake van majeure investeringen	Nee
Beëindiging van alle onderwijsactiviteiten op korte termijn	Nee
Statutair adres	
Straatnaam	Kometenlaan
Huisnummer	1
Huisnummer toevoeging	
Postcode	8303CN
Vestigingsplaats	EMMELOORD
Correspondentie adres	Kometenlaan
Postbusnummer	1
Postcode	8303CN
Plaats	EMMELOORD

Informatie over de rapportage

Type jaarrekening	Enkelvoudig
Begindatum rapportageperiode	1-1-2023
Einddatum rapportageperiode	31-12-2023
Contactpersoon voor deze rapportage	
Naam	A. Eijsberg
Aanhef	Mevrouw
Functie	Directie
Telefoonnummer	0527-635962
E-mailadres	a.eijsberg@aandachtplus.nl
Gegevens accountant	
Naam van het accountantskantoor	Van Ree Accountants
Naam van de accountant	Jaap Goossen RA MSc

Instellingen vallend onder het bevoegd gezag, specificatie 01-01-2023 t/m 31-12-2023

Volgnummer	BRIN nummer	Statutaire naam rechtspersoon
1	VO2402	Stichting Aandacht+

Bijlage 3 Financiële kengetallen

Kengetallen Balans	2023	2022
Eigen vermogen	52.671	62.353
Balanstotaal	298.971	297.917
Solvabiliteit 1	17,62%	20,93%
Eigen vermogen + voorzieningen	70.982	81.417
Balanstotaal	298.971	297.917
Solvabiliteit 2	23,74%	27,33%
Vlottende activa	292.129	288.747
Kortlopende schulden	227.989	216.499
Liquiditeit (current ratio)	1,28	1,33
Eigen vermogen	52.671	62.353
Totale baten	7.425.958	6.757.918
Weerstandsvermogen	0,71%	0,92%
Activa	298.971	297.917
Gebouwen	0	0
Activa -/- Gebouwen	298.971	297.917
Totale baten incl. Financiële baten	7.425.958	6.757.926
Kapitalisatiefactor	4,03%	4,41%
Kengetallen Staat van baten en lasten	2023	2022
Resultaat	-9.683	-80.448
Totale baten	7.425.958	6.757.918
Rentabiliteit	-0,13%	-1,19%
Personele lasten	807.076	827.071
Totale lasten	7.436.208	6.838.167
Aandeel personele lasten	10,85%	12,09%
Materiele lasten	61.221	61.756
Totale lasten	7.436.208	6.838.167
Aandeel materiele lasten	0,82%	0,90%
Totale lasten	7.436.208	6.838.167
Leerlingen (1 oktober voorafgaand jaar)	4538	4418
Totale lasten per leerling	1.638,65	1.547,80

Bijlage 4 Accountantsverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant